

Îndrumar

pentru

Realizarea Metodologiei

de

Aplicare a Sistemului ECTS

în

UNIVERSITĂȚI

Iulie - 2020

1

Motto:

*“Timpul trece foarte încet pentru cei care așteaptă și foarte repede pentru cei
cărora le este teamă.
Timpul este foarte lung pentru cei care se lamentează și foarte scurt pentru cei
care petrec.
Dar pentru cei care iubesc, timpul este eternitatea.”
(William Shakespeare)*

DRAFT

CUPRINS

Capitolul I. Recunoașterea calificărilor - baza legală pentru aplicarea sistemului ECTS	7
1.1. Baza legală	7
1.2. Concluzii. Relația dintre recunoașterea calificărilor și asigurarea calității educației	14
Capitolul II. Proiecte Europene pentru implementarea ECTS - Proiectul TUNING	17
2.1. Abordarea calității	19
2.2. Abordarea educației prin competențe	20
2.3. Abordarea muncii studentului	20
2.4. Structura educației	21
2.5. Ghid de bune practici	22
2.6. Concluzii - necesitatea identificării, aplicării și recunoașterii ECTS	22
Capitolul III. Asigurarea calității educației	26
3.1. Comisia de Acreditare pentru Asigurarea Calității Educației	26
3.2. Standarde pentru calitatea educației	27
Generalități	27
3.3. Acreditarea calității academice	29
3.4. Concluzii	31
Capitolul IV. Recomandări pentru certificarea metodologiei de aplicare a creditelor ECTS din universități	33
4.1. Creditele ECTS exprimă obținerea rezultatelor învățării pe baza volumului de muncă aferent	33
4.2. Reglementări pentru certificarea emiterii creditelor ECTS	35
4.2.1. Certificarea pentru utilizarea creditelor ECTS	35
4.2.2. Procesul de certificare pentru utilizarea creditelor ECTS	35
4.3. Standardele obligatorii de certificare pentru utilizarea creditelor ECTS	35
4.4. Mobilitatea studenților și implicarea ECTS	47
4.5. Concluzii	48
Bibliografie	50

Motto: “Niciodată să nu o iei pe un drum cunoscut, pentru că el te va duce numai pe unde au fost alții” (Graham Bell)

Cuvânt înainte

În acest moment, în contextul european și internațional al învățământului superior, cât și al celui profesional, se pune problema, tot mai stringent, a recunoașterii calificărilor pe baza rezultatelor învățării (Recomandarea din Mai 2017).

Acest lucru impune luarea unor măsuri organizatorice privind implementarea unui sistem de indicatori, standarde și modele care să permită recunoașterea automată a calificărilor pe viitor.

Printre aceste măsuri se numără:

- i. Cadrul European al Calificărilor, bazat pe Cadrele Naționale ale Calificărilor.
- ii. Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (EQAR) în care sunt înscrise toate instituțiile abilitate să asigure calitatea.
- iii. Registrul European al Calificărilor, bazat pe Registrele Naționale ale Calificărilor.
- iv. EUROPASS și instrumentele sale aferente.
- v. ECTS sau Sistemul European de Transfer și Acumulare a Creditelor, bazat pe rezultatele învățării.

România are în acest moment un Cadru Național al Calificărilor - CNC - recunoscut în Europa și similar cu cel european - EQF.

De asemenea, Agenția Română pentru Asigurarea Calității - ARACIS este recunoscută și înregistrată în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (EQAR).

Pentru moment există trei registre reglementate la noi pentru notificarea calificărilor:

- i. pentru învățământul superior - Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior - RNCIS,
- ii. pentru învățământul profesional - Registrul Național al Calificărilor Profesionale - RNCP, care cuprinde și registrul
- iii. pentru învățământul profesional din educație - Registrul Național al Calificărilor Profesionale din Educație - RNCPE.

Ne dorim să avem unul singur care să le înglobeze pe cele trei și anume Registrul Național al Calificarilor - RNC, acest lucru este în mâna legiuitorului.

Instrumentul Europass a fost implementat în România, suplimentul la diplomă în format Europass fiind supus procedurii de completare, avizare și aplicare a timbrului sec, și eliberat împreună cu diploma de absolvire. Noul Europass este prezentat public în această vară, după care se va implementa și în România. În acest moment România face parte din grupul pilot pentru implementarea noului Europass.

Un rol important în toate aceste reglementări care vor conduce la recunoașterea calificărilor, îl are sistemul de credite transferabile și recunoașterea acestora pe baza rezultatelor învățării.

Deși a fost actualizat ordinul privind metodologia privind aplicarea ECTS în 2019, conform ghidului european apărut în 2015, am considerat necesară elaborarea acestui îndrumar de sprijin al responsabililor cu aplicarea ECTS din universități, pentru realizarea metodologiei sus menționate prin prezenta lucrare realizată în cadrul proiectului „Creșterea capacității administrative a ANC și MMJS prin sistematizare și simplificare legislativă în domeniul calificărilor” Cod MySMIS: 129872.

Lucrarea vine în sprijinul administrației universităților, în vederea creșterii calității actului managerial și a celor responsabili cu aplicarea metodologiei stipulate în [OM nr.5146/12.09.2019](#) privind aprobarea aplicării generalizate a Sistemului european de credite transferabile, publicat în Monitorul Oficial nr.798 din 02.10.2019.

În continuare, Autoritatea Națională pentru Calificări, ca instituție responsabilă cu implementarea CNC, RNC, Europass și ECTS, acordă sprijin administrației universităților pentru implementarea ECTS și a noului instrument Europass, dispunând de o echipă de experți pregătiți în acest sens.

Prezentul îndrumar este structurat pe 4 capitole, după cum urmează: *Capitolul I* în care este descrisă baza legală a recunoașterii calificărilor ca suport pentru ECTS, *Capitolul II* Proiecte Europene pentru implementarea ECTS - [programul TUNING](#) care s-a desfășurat în Europa și la care au participat peste 100 de țări, *Capitolul III*, Asigurarea calității educației și *Capitolul IV* Recomandări pentru certificarea metodologiei de aplicare a creditelor ECTS din universități.

Prezenta lucrare intitulată Îndrumar, va fi publicată pe site-ul ANC și va fi actualizată periodic în conformitate cu reglementările europene și internaționale.

Mulțumim cu această ocazie universităților care au răspuns la diseminarea acestui ghid în variantă inițială, alături de ARACIS, CNR, MEN-DGIU și au contribuit la realizarea acestuia, și experților din cadrul ANC pentru suportul logistic acordat.

Pentru detalii consultați și: <http://site.anc.edu.ro/registrul-national-al-calificarilor-din-invatamantul-superior-rncis/>.

DRAFT

Capitolul I. Recunoașterea calificărilor - baza legală pentru aplicarea sistemului ECTS

*Motto: "Nu-l poți învăța nimic pe om; îl poți ajuta numai să găsească răspunsul în el însuși."
(Galileo Galilei)*

1.1. Baza legală

Având în vedere:

- 1) [Convenția globală privind recunoașterea calificărilor din învățământul superior](#) adoptată de Conferința Generală a UNESCO și publicată în 1919, care este primul document legislativ al Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură referitor la învățământul superior.

Această convenție este o dovadă clară a faptului că fenomenul recunoașterii calificărilor este global și orice instituție de învățământ superior care se află într-un proces continuu de dezvoltare, trebuie să se adapteze și să corespundă noilor cerințe.

Convenția globală este prima de acest gen din cadrul UNESCO, referitoare la învățământul superior, cu un domeniu de aplicare global, venind în completarea celor cinci convenții regionale UNESCO privind recunoașterea calificărilor în învățământul superior.

Pe baza convențiilor regionale existente, Convenția globală creează un cadru pentru recunoașterea echitabilă, transparentă și nediscriminatorie a calificărilor din învățământul superior. Elementul inovativ pe care îl introduce Convenția globală constă în acceptarea mobilității academice interregionale, punând în aplicare principii universale pentru îmbunătățirea practicilor de recunoaștere.

- 2) [Recomandarea Consiliului Uniunii Europene din 26 noiembrie 2018](#) privind promovarea recunoașterii reciproce automate a calificărilor dobândite în cadrul învățământului superior și a celor dobândite ca urmare a absolvirii unui ciclu secundar superior de învățământ și formare, precum și a rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate are ca obiectiv recunoașterea automată a experiențelor de învățare pe care studenții au desfășurat-o în spațiul UE, unde fie și-au continuat studiile, fie au efectuat un stagiu suplimentar (de practică sau formare profesională), pe o perioadă limitată.

Această recomandare premerge convenției globale, dar arată importanța pe care deja o capătă în spațiul european recunoașterea calificărilor ca pilon de bază în asigurarea mobilității forței de muncă și a accesului liber la servicii, stipulat în tratatul de aderare la UE, dar și în tratatul de constituire. De remarcat:

“Pentru a facilita recunoașterea rezultatelor învățării în legislația națională, inclusiv în cadrul mobilității, ar trebui să continue activitatea de punere în aplicare a Sistemului European de Transfer și Acumulare a Creditelor și a sistemului european de credite pentru educație și formare profesională. (8) COM (2017) 673 final. (2) EUCO 19/1/17 REV 1. 10.12.2018 RO Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 444/1.

(9) Recomandarea Consiliului din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții (1) și-a propus să îmbunătățească transparența, compatibilitatea și transferabilitatea calificărilor, pentru a facilita astfel recunoașterea acestora.”(extras din recomandare)”

3) Recomandarea Consiliului Uniunii Europene din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și de abrogare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții.

Odată cu publicarea acestei recomandări a fost reglementată legătura dintre rezultatele învățării, competențe și calificări. Astfel, au fost acceptate următoarele definiții:

- „**rezultatele învățării** reprezintă enunțuri care se referă la ceea ce cunoaște, înțelege și este capabil să facă un cursant la terminarea unui proces de învățare, fiind definite sub formă de cunoștințe, aptitudini, responsabilitate și autonomie;„
- „**competență** înseamnă capacitatea dovedită de a utiliza cunoștințe, aptitudini și abilități personale, sociale și/sau metodologice în situații de muncă sau de studiu și pentru dezvoltarea profesională și personală;„
- „**recunoașterea formală a rezultatelor învățării** înseamnă procesul în baza căruia o autoritate competentă acordă un statut oficial rezultatelor învățării dobândite, în vederea unor studii suplimentare sau a încadrării în muncă, prin:
 - acordarea de calificări (certificate, diplome sau titluri);
 - validarea învățării non-formale și informale;
 - acordarea de echivalențe, de credite sau de derogări.”

(16) Sistemele de credite pot ajuta persoanele să avanseze în procesul de învățare prin facilitarea unor cursuri de învățare flexibile și a transferului între diferitele niveluri și tipuri de educație și de formare, precum și dincolo de frontierele naționale, permițând cursanților să acumuleze și să transfere diferite rezultate ale învățării dobândite în diferite contexte de învățare, inclusiv învățarea online, nonformală și informală. Abordarea bazată pe rezultatele învățării poate, de asemenea, să faciliteze conceperea, realizarea și evaluarea unor calificări complete sau a unor componente ale calificărilor.

Principii de asigurare a calității pentru calificările care fac parte din cadrele sau sistemele naționale ale calificărilor corelate cu Cadrul european al calificărilor (CEC)

Toate calificările cu nivel CEC ar trebui să fie supuse unui proces de asigurare a calității pentru a spori încrederea în calitatea și în nivelul lor.

În funcție de circumstanțele naționale și ținând seama de diferențele sectoriale, procesul de asigurare a calității calificărilor cu nivel CEC, ar trebui (1) (2):

1. să vizeze conceperea calificărilor, precum și aplicarea abordării bazate pe rezultatele învățării;
2. să asigure o evaluare valabilă și fiabilă în conformitate cu standardele transparente convenite, bazate pe rezultatele învățării, precum și să vizeze procesul de certificare.

Definiții din recomandare:

(k) „recunoașterea formală a rezultatelor învățării” înseamnă procesul în baza căruia o autoritate competentă acordă un statut oficial rezultatelor învățării dobândite, în vederea unor studii suplimentare sau a încadrării în muncă, prin: (i) acordarea de calificări (certificate, diplome sau titluri); (ii) validarea învățării nonformale și informale; (iii) acordarea de echivalențe, de credite sau de derogări;

(l) „credit” înseamnă confirmarea faptului că o parte a unei calificări, constând într-un set coerent de rezultate ale învățării, a fost evaluată și validată de o autoritate competentă în conformitate cu un standard convenit; creditul este acordat de autoritățile competente atunci când o persoană a obținut rezultatele definite ale învățării, dovedite prin evaluări corespunzătoare, și poate fi exprimat ca o valoare cantitativă (de exemplu, credite sau puncte de credit) care indică estimarea volumului de muncă de care o persoană are nevoie în mod obișnuit pentru a obține

respectivele rezultate ale învățării; C 189/20 RO Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 15.6.2017

(m) „sisteme de credite” înseamnă un instrument transparent de facilitare a recunoașterii unuia sau mai multor credite. Aceste sisteme pot cuprinde, printre altele, echivalențe, derogări, unități/module care pot fi acumulate și transferate, o autonomie a furnizorilor care pot individualiza parcursurile de învățare, precum și validarea învățării nonformale și informale;

(n) „transfer de credite” înseamnă procesul care le permite persoanelor care au acumulat credite într-un anumit context să le valorizeze și să le recunoască într-un alt context.

Sursă: Recomandarea Consiliului Uniunii Europene din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și de abrogare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții.

- 4) [Decizia 2018/646 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 aprilie 2018](#) privind un cadru comun pentru furnizarea unor servicii mai bune pentru aptitudini și calificări (Europass) și de aprobare a Deciziei nr. 2241/2004/CE.

Această decizie reglementează trecerea la noul instrument Europass și digitalizarea acestuia.

- 5) [Decizia de punere în aplicare \(UE\) a Comisiei din 18 iulie 2018](#) privind adoptarea unor standarde și formate tehnice necesare pentru funcționarea corelării automate prin intermediul platformei IT comune, utilizând clasificarea europeană și interoperabilitatea între sistemele naționale și clasificarea europeană.

În acest document se evidențiază recunoașterea automată și utilizarea sistemelor IT în acest scop.

- 6) [Recomandarea Consiliului din 19 decembrie 2016](#) privind parcursurile de actualizare a competențelor: noi oportunități pentru adulți (2016/C 484/01), prin care se recomandă și urmărirea angajabilității absolvenților și dotarea lor cu competențe solicitate de piața muncii.
- 7) [Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2016](#) privind Programul național de reformă al României pentru 2016 și care include un aviz al Consiliului privind

Programul de convergență al României pentru 2016 (2016/C 299/18), program pe care încercăm să-l urmăm și să îl implementăm.

- 8) [New Skills Agenda](#) lansată în 2016 și care are prevăzut în planul pentru 2020 toate recomandările anterioare cu schimbările aduse de acestea în viziunea 2030.

(Putem spune că *New Skills Agenda* a fost o cotitură în abordarea europeană a educației și totodată a favorizat accelerarea unor acțiuni de care se vorbea de mult timp, cum ar fi digitalizarea educației și a sistemului de recunoaștere a calificărilor pe baza rezultatelor învățării, conferindu-le acestora din urmă un rol esențial în procesul de recunoaștere a creditelor și implicit a calificărilor n.a.).

- 9) [Ordinul Nr. 6121/2016 din 20 decembrie 2016](#) privind aprobarea *Metodologiei de recunoaștere a actelor de studii de nivel licență, master sau postuniversitar eliberate de instituții acreditate de învățământ superior din străinătate.*

Ordinul prevede ca „în cazul unor programe de studii organizate în comun de două sau mai multe instituții de învățământ superior acreditate din România și din străinătate, finalizate cu eliberarea unei diplome de către fiecare instituție, actele de studii eliberate în străinătate nu sunt supuse procesului de recunoaștere, diploma eliberată de instituția de învățământ superior din România, conferind titularului toate drepturile”.

În cadrul acestui ordin este prezentat dosarul pentru recunoașterea actelor de studii obținute de categoriile de cetățeni care solicită continuarea studiilor în România și/sau accesul pe piața forței de muncă din România.

La noi recunoașterea diplomelor înseamnă implicit și recunoașterea calificărilor, de care se ocupă în MEC direcția CNRED din cadrul DGIU.

- 10) [Ordinul Ministrului Educației Nr. 5146 din 12 Septembrie 2019](#) privind aprobarea aplicării generalizate a Sistemului european de credite transferabile aduce completări, adaptează și actualizează sistemul ECTS existent din 2011, bazat pe Ghidul European din 2005 privind ECTS.

În continuare sunt prezentate câteva dintre articolele esențiale din acest ordin.

„Art. 3 Pentru a promova transferabilitatea creditelor de studii între facultățile aceleiași instituții de învățământ superior, precum și între instituțiile românești de învățământ superior se recomandă instituțiilor de

învățământ superior să asigure, pe calea consultării colegiale, armonizarea la nivel național a sistemelor proprii de credite transferabile cu prilejul reuniunilor pe consorții universitare și/sau pe grupuri de facultăți care gestionează același domeniu de studii de licență”.

Rezultă de aici că pe domenii/consorții ar trebui să se ajungă la un consens în modul de stabilire al ECTS, astfel încât acestea să fie recunoscute între facultățile din același domeniu și prin urmare transferabile, pentru început la nivel național, iar în perspectivă la nivel european. În acest sens lucrarea prezintă mai multe exemple de calcul pentru diferite domenii de studii.

„Art. 4 (5) Autoritatea Națională pentru Calificări va disemina în centrele universitare Ghidul utilizatorului sistemului european de transfer și acumulare a creditelor ECTS/SECT și va acorda asistență tehnică de specialitate instituțiilor în implementarea acestuia.

„Art. 6 (4) Creditele se recunosc, echivalează și transferă în scopul eventualei continuări a studiilor dintr-un program de studii la altul sau între instituții de învățământ superior, numai în condițiile în care sunt îndeplinite cumulativ următoarele:

- *instituțiile de învățământ superior sunt acreditate instituțional;*
- *programele de studii au același nivel de calificare în Cadrul european al calificărilor;*
- *programele de studii sunt în același domeniu fundamental;*
- *programele de studii conduc către competențe/rezultate ale învățării similare.”*

Pe baza acestui îndrumar, ANC va acorda asistență tehnică în conformitate cu sarcinile ce le are din ordinul menționat.

Definiții

Se utilizează definițiile din Recomandarea Consiliului Uniunii Europene din 22 mai 2017, pentru a avea un îndrumar modern aplicabil pe viitor.

“În sensul prezentei recomandări, se aplică următoarele definiții:

(a) „calificare” înseamnă un rezultat formal al unui proces de evaluare și validare, obținut în momentul în care o autoritate competentă stabilește că o persoană a dobândit rezultate ale învățării corespunzătoare unor standarde date;

(b) „sistem național al calificărilor” înseamnă toate aspectele activității unui stat membru legate de recunoașterea învățării și a altor mecanisme care asigură legătura

educației și a formării cu piața muncii și cu societatea civilă. Acesta include dezvoltarea și punerea în aplicare a acordurilor și a proceselor instituționale legate de asigurarea calității, de evaluare și de acordarea calificărilor. Un sistem național al calificărilor poate fi format din mai multe subsisteme și poate include un cadru național al calificărilor;

(c) „cadru național al calificărilor” înseamnă un instrument pentru clasificarea calificărilor în conformitate cu un set de criterii care corespund unor niveluri specifice de învățare atinse, al cărui scop este integrarea și coordonarea subsistemelor naționale ale calificărilor și îmbunătățirea transparenței, accesului, progresului și calității calificărilor în raport cu piața muncii și cu societatea civilă;

(d) „calificare internațională” înseamnă o calificare acordată de un organism internațional legal constituit (asociație, organizație, sector sau companie) sau de un organism național acționând în numele unui organism internațional, care este utilizată în cel puțin două țări și care include rezultate ale învățării evaluate prin trimitere la standarde stabilite de un organism internațional;

(e) „rezultatele învățării” înseamnă enunțuri care se referă la ceea ce cunoaște, înțelege și este capabil să facă un cursant la terminarea unui proces de învățare și care sunt definite sub formă de cunoștințe, aptitudini, responsabilitate și autonomie;

(f) „cunoștințe” înseamnă rezultatul asimilării de informații prin învățare. Cunoștințele reprezintă ansamblul de fapte, principii, teorii și practici legate de un anumit domeniu de muncă sau de studiu. În contextul CEC, cunoștințele sunt descrise ca fiind teoretice și/sau faptice;

(g) „aptitudine” înseamnă capacitatea de a aplica cunoștințe și de a utiliza know-how pentru a duce la îndeplinire sarcini și a rezolva probleme. În contextul CEC, aptitudinile sunt descrise ca fiind cognitive (implicând utilizarea gândirii logice, intuitive și creative) sau practice (implicând dexteritate manuală și utilizarea de metode, materiale, unelte și instrumente);

(h) „responsabilitate și autonomie” înseamnă capacitatea cursantului de a aplica în mod autonom și responsabil cunoștințele și aptitudinile sale;

(i) „competență” înseamnă capacitatea dovedită de a utiliza cunoștințe, aptitudini și abilități personale, sociale și/sau metodologice în situații de muncă sau de studiu și pentru dezvoltarea profesională și personală;

(j) „validarea învățării nonformale și informale” înseamnă procesul de confirmare de către o autoritate competentă a faptului că o persoană a dobândit, în contexte

de învățare nonformală și informală, rezultate ale învățării măsurate prin raportarea la un standard relevant, proces care constă în următoarele patru etape distincte: identificarea, prin dialog, a experiențelor specifice ale unei persoane, documentarea pentru a face vizibile experiențele persoanei, o evaluare formală a acestor experiențe și o certificare a rezultatelor evaluării, care poate conduce la o calificare parțială sau completă;

(k) „recunoașterea formală a rezultatelor învățării” înseamnă procesul în baza căruia o autoritate competentă acordă un statut oficial rezultatelor învățării dobândite, în vederea unor studii suplimentare sau a încadrării în muncă, prin:

(i) acordarea de calificări (certificate, diplome sau titluri); (ii) validarea învățării nonformale și informale; (iii) acordarea de echivalențe, de credite sau de derogări;

(l) „credit” înseamnă confirmarea faptului că o parte a unei calificări, constând într-un set coerent de rezultate ale învățării, a fost evaluată și validată de o autoritate competentă în conformitate cu un standard convenit; creditul este acordat de autoritățile competente atunci când o persoană a obținut rezultatele definite ale învățării, dovedite prin evaluări corespunzătoare, și poate fi exprimat ca o valoare cantitativă (de exemplu, credite sau puncte de credit) care indică estimarea volumului de muncă de care o persoană are nevoie în mod obișnuit pentru a obține respectivele rezultate ale învățării; C 189/20 RO Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 15.6.2017.

(m) „sisteme de credite” înseamnă un instrument transparent de facilitare a recunoașterii unuia sau mai multor credite. Aceste sisteme pot cuprinde, printre altele, echivalențe, derogări, unități/module care pot fi acumulate și transferate, o autonomie a furnizorilor care pot individualiza parcursurile de învățare, precum și validarea învățării nonformale și informale;

(n) „transfer de credite” înseamnă procesul care le permite persoanelor care au acumulat credite într-un anumit context să le valorizeze și să le recunoască într-un alt context.”

1.2. Concluzii. Relația dintre recunoașterea calificărilor și asigurarea calității educației

În conformitate cu Recomandarea Consiliului Uniunii Europene din 22 mai 2017

“Principii de asigurare a calității pentru calificările care fac parte din cadrele sau sistemele naționale ale calificărilor corelate cu Cadrul european al calificărilor (CEC)

Toate calificările cu nivel CEC ar trebui să fie supuse unui proces de asigurare a calității pentru a spori încrederea în calitatea și în nivelul lor. În funcție de circumstanțele naționale și ținând seama de diferențele sectoriale, **procesul de asigurare a calității calificărilor cu nivel CEC**, ar trebui (1) (2):

1. să vizeze conceperea calificărilor, precum și aplicarea abordării **bazate pe rezultatele învățării**;
2. să asigure o evaluare valabilă și fiabilă în conformitate cu **standardele transparente** convenite, **bazate pe rezultatele învățării**, precum și să vizeze procesul de certificare;
3. să cuprindă **mecanisme de feedback** și proceduri pentru o îmbunătățire continuă;
4. să implice **toate părțile interesate relevante** în toate etapele procesului;
5. să fie compus din metode de evaluare consecvente, care să asocieze autoevaluarea cu revizuirea externă;
6. să facă parte integrantă din gestiunea internă, inclusiv activitățile subcontractate, a organismelor care eliberează calificări cu nivel CEC;
7. să se bazeze pe obiective, standarde și orientări **clare și măsurabile**;
8. să fie susținut cu resurse adecvate;
9. să includă o revizuire periodică a organismelor sau agențiilor de monitorizare externă existente care desfășoară activități de asigurare a calității;
10. să includă **accesul electronic la rezultatele evaluării.**”

Asigurarea calității se referă la calificări și se face prin garantarea calității procesului de evaluare și validare a rezultatelor învățării.

Acesta este un obiectiv de perspectivă al sistemului nostru.

Rezultatele învățării se materializează prin credite și recunoașterea acestora, altfel spus calitatea creditelor reflectă calitatea calificării și rezultatelor învățării”.

În urma studiului efectuat asupra mai multor documente s-au evidențiat beneficii din punct de vedere al aplicării transferului de credite.

Se constată o preocupare la nivel mondial cu privire la recunoașterea creditelor, calificărilor, rezultatelor învățării și competențelor. Dacă până acum câțiva ani se discuta despre spațiul european, tendința este de a se implementa la nivel mondial recunoașterea automată a calificărilor, venind direct în sprijinul studenților, al

instituțiilor de învățământ, al celor care urmează să se angajeze, al angajatorilor și societății.

Adoptarea unor metodologii la nivel de universitate pentru atingerea acestui scop și implementarea ECTS rămâne la decizia conducerii universităților.

În opinia autorilor, implementarea unui sistem ECTS transparent și European este o obligație din partea universităților față de studenți.

Astfel, învățarea va deveni mai eficientă, va crește flexibilitatea și capacitatea de adaptabilitate a programelor de învățământ și bineînțeles resursele vor fi eficientizate.

DRAFT

Capitolul II. Proiecte Europene pentru implementarea ECTS - Proiectul TUNING

*Motto: „Adevărata filozofie este aceea de a învăța să vedem lumea”
(Merleau -Ponty)*

Generalități

Proiectul TUNING și-a propus să contribuie la implementarea Procesului Bologna (1999) la nivelul instituțiilor de învățământ superior, concentrându-se pe transparență și dezvoltarea unui limbaj comun în descrierea programelor de studii, cu scopul declarat de consolidare a comparabilității și de contribuie la creșterea recunoașterii acestora la nivel internațional. Această abordare sprijină și încurajează un proces educațional axat pe student și nevoile acestuia de formare inițială și continuă, precum și responsabilizarea actorilor implicați în buna desfășurare a acestui proces educațional și a rezultatelor sale.

Proiectul TUNING a fost un proiect la nivel european care a implicat zeci de universități și sute de experți pentru a defini și stabili, printre altele, două obiective de interes pentru acest ghid:

1. **Alocarea și calculul unitar pe domenii a ECTS**, fiind implicate nouă domenii, mai puțin cele reglementate și Ingineria, respectiv IT, astfel încât să se ajungă la recunoașterea acestora și, automat, la transferul ECTS și recunoașterea calificărilor.

Acest obiectiv este esențial și pentru lucrarea de față, urmărind corespondența ECTS din instituțiile de învățământ superior din România cu cele din instituțiile Europene, motiv pentru care multe elemente ale proiectului au fost preluate sau asimilate.

2. **Realizarea unei metodologii privind construirea programelor de studii pe baza rezultatelor învățării**, astfel încât nu numai numărul ECTS, dar și conținutul cursurilor aferente să aibă un scop concret.

În acest sens, s-au realizat modele de competențe și discipline pentru fiecare din cele nouă domenii (1.Afaceri; 2.Chimie; 3.Științele educației; 4.Științele pământului -Geologie; 5.Istorie; 6.Matematică; 7.Asistență socială; 9.Științe europene) care asigură o recunoaștere a ECTS și a calificărilor în proporție de circa 70%. Există modele de programe de studii, discipline fundamentale și de domeniu, dar ce este comun la toate acestea este modelul de calcul și stabilire a ECTS. Prin acest Indrumar se dorește ca și în sistemul din România să existe un mod unitar de abordare a calculului creditelor.

Toate acestea se vor concretiza și în cadrul proiectului ANC - MMPS în anul 2021, astfel încât să existe o aliniere metodologică la țările dezvoltate din Europa.

Tuning a fost premegător Ghidului european din 2005 privind ECTS, apărut după finalizarea proiectului, lucrarea prezentă actualizând toate informațiile cuprinse în Ghidul din 2015 și în Ordinul Ministrului Educației Nr. 5146 din 12 Septembrie 2019, menționat în capitolul 1, prin care sistemul ECTS a fost adoptat în România în 2018.

Prima etapă a proiectului s-a derulat în perioada 2000 - 2005, în cadrul programului Socrates, apoi a continuat până în 2010, după care s-a transformat în asociația European University Association (EUA) formată din peste 100 de universități din țările vestice care l-au recunoscut și creat (țările din Est au început să intre în UE din 2005, iar România în 2007, prin urmare fiind mai greu să fie reprezentată în acest proiect).

Proiectul a fost inițiat de Universitățile Deusto (Spania) și Groningen (Olanda) și a răspuns la câteva probleme ale procesului Bologna cum ar fi: comparabilitatea diplomelor și citirea ușoară a acestora, adoptarea unui sistem cu două cicluri, transferul creditelor, asigurarea calității, învățământul pe tot parcursul vieții.

În același timp Comisia Europeană a mai propus și susținut măsuri referitoare la: credite pentru învățarea pe tot parcursul vieții, mastere europene, asigurarea calității.

Pentru atingerea acestui obiectiv, Proiectul TUNING a propus un model care să fie utilizat de către instituțiile de învățământ superior din statele semnatare ale Procesului Bologna pentru proiectarea și implementarea programelor de studii, astfel încât acestea să fie transparente, compatibile și comparabile.

Prin transformarea sistemului ECTS într-un sistem de acumulare și transfer de credite ECTS, folosirea acestui model permite o mai mare mobilitate pentru studenți, atât în interiorul granițelor statului cât și în afara acestora, prin recunoașterea reciprocă între instituțiile de învățământ superior a stagiilor de pregătire și a calificărilor (titlurilor obținute în aceste perioade de studii).

Cele prezentate trebuie să ne facă să înțelegem că există deja un limbaj și metodologii la nivel european, care trebuie să fie implementate dacă vrem să beneficiem de comunicare și recunoaștere.

Acest obiectiv și-l propune ANC prin lucrarea de față, fiind în responsabilitatea instituției: realizarea unui sistem ECTS modern, performant și acreditat.

În cadrul proiectului TUNING a fost realizată o Metodologie ([Anexa 1](#)) prin care s-au evidențiat liniile directe abordate pentru materializarea Modelului:

- Competențele generice (educaționale generale);
- Competențele specifice programului de studii (calificării);
- Rolul ECTS ca sistem de acumulare;

- Rolul predării, învățării și evaluării;
- Rolul îmbunătățirii calității în procesul educațional.

Realizările acestui proiect recunoscut la nivel european au reprezentat o sursă de inspirație în conturarea acestei lucrări.

2.1. Abordarea calității

Calitatea învățământului în cadrul Spațiului European al Învățământului Superior (EHEA) este asigurată prin standarde și orientări ale diferitelor organisme europene implicate fiind aprobată ca obiectiv de importanță majoră în cadrul summit-ului de la Bergen (2005), de către miniștrii educației din statele membre.

Având în vedere propunerile ENQA (Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior), miniștrii s-au angajat la introducerea unui model respectat de agențiile naționale de asigurare a calității și la înființarea unui registru european al acestor agenții. Cu această ocazie a fost subliniată importanța cooperării între agențiile recunoscute la nivel național în vederea creșterii încrederii recunoșterii reciproce a deciziilor de acreditare sau de asigurare a calității în învățământul superior. Asigurarea calității actului de învățământ are rolul determinant în susținerea încrederii reciproce între programele de studii din instituții de învățământ superior din diverse state, fapt care conduce la asigurarea recunoașterii automate a perioadelor de studii și a calificărilor între acestea. Responsabilitatea pentru implementarea, menținerea și creșterea calității în învățământul superior revine universităților, personalului didactic al acestora, studenților și altor părți interesate. Îmbunătățirea calității se realizează prin utilizarea de instrumente transparente, comun recunoscute de părțile implicate în procesul de mobilitate sau recunoaștere a calificărilor. Abordarea în cadrul TUNING se bazează pe următorul set de caracteristici comune:

- Programul de studii (calificare) trebuie să se bazeze pe o necesitate identificată și agreată de factorii interesați;
- Profilul calificării să fie bine descris;
- Rezultatele corespunzătoare ale învățării să fie formulate în termeni de competențe (descrise în termeni recunoscuți de toate părțile);
- Alocarea corectă a creditelor ECTS pentru unitățile de curs ale programului;
- Utilizarea de metode de predare, învățare și evaluare adecvate programului.

2.2. Abordarea educației prin competențe

Abordarea educației prin competențe reprezintă o schimbare de paradigmă determinată de trecerea la învățarea centrată pe student, în care rezultatele învățării acumulate se transformă în competențe care permit absolventului să facă față cerințelor pieței muncii și să se integreze în societate.

De aceea, un program de studii depinde de implementarea rezultatelor învățării în procesul de predare/învățare, oferind absolventului calificări ce corespund cerințelor pentru dezvoltarea unei societăți bazate pe cunoaștere. Instituțiile de învățământ superior trebuie să actualizeze permanent corespondența competențelor dezvoltate în programele de studii, adică validitatea rezultatelor învățării astfel încât acestea să răspundă cerințelor viitoarei profesii. Cadrele didactice care proiectează un program de studii trebuie să aibă în vedere îmbunătățirea dezvoltării competențelor necesare absolvenților pentru a asigura calitatea pregătirii acestora.

Proiectul Tuning subliniază faptul că dezvoltarea competențelor în cadrul programelor educaționale poate contribui semnificativ la deschiderea colaborării comune la nivel universitar în Europa cu privire la noua paradigmă educațională, necesitatea calității și îmbunătățirea angajabilității și integrării sociale prin crearea zonei europene de învățământ superior. Educația bazată pe competențe promovează dezvoltarea unor discipline a căror descriere este ușor de înțeles, compatibile și transparente la nivelul spațiului european al învățământului superior. Proiectul *Tuning consideră că disciplinele sunt comparabile și compatibile dacă rezultatele învățării, precum și profilurile academice și profesionale sunt comparabile, fapt ce poate fi generat numai dacă pentru fiecare disciplină este asigurată o combinație adecvată între competențele generice și cele specifice disciplinei.*

2.3. Abordarea muncii studentului

Introducerea noțiunii de volum de muncă sau de încărcare a studentului a apărut odată cu introducerea la nivel european a sistemului de credite transferabile ECTS (European Credits Transfer System) în anul 1999 în cadrul programului Erasmus, sistem ce asigură o modalitate de transfer a creditelor acumulate de studenți în studiile din străinătate, care erau recunoscute pentru continuarea/finalizarea studiilor la întoarcerea în instituția de origine. Implementarea procesului Bologna în trei cicluri a determinat utilizarea ECTS atât ca sistem de transfer pe baza volumului de muncă și a rezultatelor învățării obținute cât și ca sistem de acumulare a

creditelor în programele de studii. ([Implementation of ECTS user's guide](#), Maria Sticchi Damiani, 2019)

Volumul de muncă a studentului în sistemul ECTS constă în timpul mediu necesar unui student pentru realizarea activităților de învățare, planificate în cadrul unui program de studii ce constau în prelegeri, seminarii, studiu independent, practică, pregătirea de proiecte, examene, licență, disertație și altele.

Creditele sunt alocate tuturor componentelor educaționale ale programului de studii și trebuie să reflecte cât mai fidel volumul de muncă pentru fiecare componentă în raport cu volumul total de muncă pentru finalizarea cu succes a unui semestru/an/ciclu de studii.

Volumul de muncă alocat unui curs se bazează pe volumul total de activități de învățare pe care un student trebuie să le finalizeze pentru a atinge rezultatele învățării prevăzute a fi însușite.

Volumul de muncă se măsoară în unități de timp (ore de muncă). Verificarea aprecierii volumului de muncă se face prin diferite metode, cea mai frecventă fiind cea a completării de chestionare de către studenți.

Dacă în cadrul aceluiași semestru sau an de studiu sunt oferite mai multe discipline facultative, numărul de credite poate depăși pragul minim menționat.

Principiile de calcul ale volumului de muncă a studenților în abordarea TUNING sunt prezentate în [Anexa 2](#).

2.4. Structura educației

Prin Declarația de la Bologna statele semnatare au fost de acord să implementeze programe de educație superioară centrate pe student și bazate pe rezultate și pe cele trei cicluri succesive: Licență, Masterat și Doctorat. Programele axate pe student au impus o schimbare de paradigmă și ca urmare, și o schimbare de abordare a personalului didactic responsabil cu proiectarea și implementarea programelor de studii. Programele trebuie să fie definite astfel încât cursanții să poată obține un set de competențe care sunt considerate folositoare și necesare în domeniul academic, profesional și/sau vocațional. Competențele verificabile ale studentului sunt descrise utilizând rezultatele învățării și creditele. Rezultatele învățării indică amploarea și nivelul sau standardul de competență, inclusiv cunoștințele pe care studentul trebuie să le acumuleze.

Sistemul de învățământ superior a devenit în mare măsură orientat către student și către o abordare bazată pe rezultate, fapt care a determinat necesitatea dezvoltării

unor instrumente clare și concise cu scopul asigurării transparenței și a recunoașterii studiilor. ([Regândirea educației, investiții în competențe pentru rezultate socio-economice mai bune-CE 20.11.2012](#))

Există o relație directă între structura educațională, credite și rezultatele învățării, astfel că proiectarea și implementarea unui program de studii trebuie să conducă la recunoașterea calificării sau a diplomei. Pentru a face programele cât mai transparente la nivel european este necesară dezvoltarea de seturi de rezultate ale învățării/competențe pentru fiecare calificare ce se dorește recunoscută. Internaționalizarea pieței muncii și a educației și implicit necesitatea recunoașterii calificărilor, impune ca definirea rezultatelor învățării/competențelor pentru fiecare disciplină să fie făcută la nivel supranațional pe baza unor standarde universale care să determine la nivel intern, național și internațional asigurarea calității și evaluării.

Asigurarea calității și acreditarea fac parte din condițiile cerute pentru competitivitatea educației care presupune ca definirea seturilor de rezultate ale învățării/competențelor să fie transparentă, cu un sistem de alocare a creditelor care să permită compararea calificărilor.

2.5. Ghid de bune practici

Proiectul TUNING a avut ca scop implementarea Procesului de la Bologna la nivel de universitate și s-a concentrat în mod deosebit pe transparență și dezvoltarea unui limbaj comun pentru descrierea programelor de studii în învățământul superior, precum și pentru îmbunătățirea comparabilității și creșterea recunoașterii lor la nivel internațional. A fost realizat un ghid cu instrucțiuni referitoare la modul de descriere a competențelor și a rezultatelor învățării pentru completarea fișei unui program de studii.

2.6. Concluzii - necesitatea identificării, aplicării și recunoașterii ECTS

Utilizarea sistemului de credite ECTS - Sistemul European de Transfer și Acumulare a Creditelor, face ca predarea și învățarea să devină mai transparente și facilitează recunoașterea studiilor (formale și nonformale). Sistemul este utilizat în toată Europa și nu numai, pentru transferul de credite în cazul mobilității studenților și acumularea de credite pentru finalizarea unui ciclu universitar. De asemenea, contribuie la proiectarea programelor de studii și la asigurarea calității educației.

Instituțiile care aplică ECTS își publică on line cataloagele de cursuri, incluzând descrieri detaliate ale programelor de studii, ale unităților de învățare, ale reglementărilor universitare și ale serviciilor pentru studenți. Descrierile de cursuri conțin **rezultatele învățării** (ceea ce este de așteptat ca studenții să știe, să înțeleagă și să poată face) și **volumul de muncă** (timpul de care elevii au în mod normal nevoie pentru a obține rezultatele învățării), exprimat în termeni de credite și ore de studiu.

Transferul și acumularea creditelor sunt ajutate de utilizarea documentelor cheie ECTS (catalog de curs, acord de învățare și foaia matricolă/situația școlară), precum și de suplimentul la diplomă. ECTS contribuie la deciziile de recunoaștere a calității academice și a acreditării educației.

Statele europene subliniază tot mai mult necesitatea de a ține cont de toată gama de cunoștințe, abilități și competențe ale unei persoane. Recunoașterea tuturor formelor de învățare este, prin urmare, o prioritate a acțiunilor UE în materie de calitate și acreditare a educației. Învățarea are loc în diferite contexte, formale și nonformale. Învățarea care se desfășoară în sistemul de educație formală, inclusiv în cea de formare profesională este în mod tradițional cea mai vizibilă și cea care poate fi recunoscută pe piața muncii și de către societate în general. Cu toate acestea, în ultimii ani, învățarea în medii non-formale este considerată esențială pentru realizarea învățării pe tot parcursul vieții, necesitând astfel noi strategii pentru identificarea și validarea acestor rezultate ale învățării.

Creditele ECTS se bazează pe volumul de muncă de care au nevoie studenții pentru a atinge rezultatele preconizate ale învățării.

Creditele ECTS devin tot mai mult un limbaj comun pentru atestarea calității educației, recunoașterea academică și acreditare.

Beneficiile ECTS sunt formate din:

1. Beneficii pentru studenți

Literatura de specialitate sugerează că transferul de puncte de credit duce la următoarele beneficii pentru studenți:

- „sprijinirea mobilității studenților/cursanților (între instituții din diferite țări) care poate duce la îmbunătățirea condițiilor de trai și creșterea mobilității sociale a acestora;
- reducerea riscului abandonului studenților prin reducerea angajamentului de timp necesar (deoarece studenții nu trebuie să își reia studiile de la început și astfel, să evite repetarea învățării deja parcursă) și crearea posibilităților de reintegrare;

- un învățământ superior mai atractiv și mai accesibil grupurilor dezavantajate;
- să permită cursanților să își urmărească progresul în direcția unei calificări și să recompenseze învățarea obținută în cazul în care cursanții nu finalizează programul complet de studiu, acest lucru poate consolida încrederea și poate încuraja învățarea continuă.
- oferă o mai mare libertate și flexibilitate în alegerea cursurilor și instituțiilor, permițând amestecarea programelor educaționale (profesionale și academice), ceea ce poate duce la decizii și alegeri mai bune în carieră.

Acumularea și transferul de credite contribuie la trecerea de la paradigma de **abordare centrată pe profesor** la cea de **abordare centrată pe student**, plasând studentul în centrul procesului educațional prin utilizarea rezultatelor învățării și a volumului de muncă în conceperea și realizarea programelor. Utilizarea creditelor permite ca programele de studiu să fie flexibile.”

2. Beneficii pentru instituții

Există, de asemenea, o serie de beneficii potențiale pentru instituții, deși acestea sunt, în general, legate de utilizarea creditelor.

- „Creditul oferă instituțiilor un limbaj comun de certificare și ajută la compararea învățării acumulate, care ajută la conceperea modulelor și programelor între și în cadrul instituțiilor, precum și la recunoașterea învățării obținute în diferite instituții și în diferite contexte.
- Instituțiile pot crea oportunități de învățare personalizate pentru studenți și angajatori.
- Instituțiile pot fi mai receptive, în special la nevoile studenților și, ca atare, pot crește oportunitățile în vederea generării de venituri suplimentare.
- Sistemele modulare bazate pe credite, pot ajuta instituțiile să proiecteze și să livreze curriculum-ul într-un mod mai eficient.

Transferul de credite poate sprijini și facilita mobilitatea studenților și schimburile transfrontaliere (cu ECTS), precum și mobilitatea forței de muncă în ceea ce privește recunoașterea calificărilor profesionale.”

3. Beneficii pentru angajatori

„Angajatorii au cerut o mai mare flexibilitate și reacție în organizarea și furnizarea de educație și formare profesională, iar acest lucru poate fi susținut prin utilizarea creditelor și a transferului de credite. Se susține că un sistem modular bazat pe credite permite angajatorilor să dezvolte programe personalizate care pot fi furnizate prin diverse mijloace, inclusiv învățarea la locul de muncă. De asemenea,

utilizarea creditelor sprijină activitățile de recrutare, deoarece permite angajatorilor să aibă o imagine mai clară și mai precisă a volumului de muncă și a nivelului de învățare realizat de potențialii angajați.”

(Acest capitol are la bază programul Tuning și materialele diseminate pe site-ul ANC. Scopul capitolului este de a ne familiariza cu ce s-a realizat la nivel european, cu modul de abordare și gândire a sistemului de credite care s-a lansat prin acest program. Multe din cele prezentate sunt încă actuale, iar altele au fost schimbate prin Recomandările menționate la Capitolul 1).

DRAFT

Capitolul III. Asigurarea calității educației

*Motto: „De ce să repetăm greșelile înaintașilor, când sunt atâtea noi greșeli de făcut?”
(Bertrand Russel)*

3.1. Comisia de Acreditare pentru Asigurarea Calității Educației

Comisia de Acreditare pentru Asigurarea Calității Educației (Education Quality Accreditation Commission) - CAACE / EQAC- are rol în:

- Acreditarea instituțiilor de învățământ;
- Validarea titlurilor și diplomelor;
- Certificarea creditelor ECTS;
- Calitatea educației;
- Reglementări EQAC/CAACE.

EQAC/CAACE elaborează standarde pentru acreditarea educației, acestea devenind efectiv instrumente de măsurare a calității educației la nivel internațional deoarece nu sunt influențate de legislația locală, istoria culturală sau alte reglementări / formate locale.

Orice instituție trebuie să își facă propriul raport respectând standardele și apoi să îl înainteze pentru obținerea acreditării Comisiei de Acreditare pentru Asigurarea Calității Educației care este o instituție independentă, la nivel european. Pentru informații suplimentare cu privire la Comisia de Acreditare pentru Asigurarea Calității Educației puteți accesa link-ul:

<https://www.accreditation.info/accreditation.html>

Pentru certificarea capacității unei instituții de a acorda credite ECTS corespunzătoare oricărui program de studii, pentru recunoaștere europeană, trebuie ca instituția să dovedească implementarea și respectarea unui număr de standarde obligatorii, asociate acestui proces.

Acreditarea este importantă pentru că oferă credibilitate instituției și programului în această lume diversă în care sunt tot mai mulți actori care acționează pe piață și este greu de făcut diferența între ofertele lor.

Acreditarea promite respectarea valorilor, a autonomiei universitare și o administrație competentă care realizează ceea ce promite.

Acreditarea este pentru părinți, elevi, rude și alte persoane interesate care doresc informații despre o universitate și mediul academic, inclusiv în domeniul angajabilității și al performanțelor realizate.

Standardele de calitate realizate de EQAC-CACE analizează în acest fel trei aspecte esențiale dintr-o instituție de educație: administrația, integritatea și mediul academic.

3.2. Standarde pentru calitatea educației

Generalități

Accreditarea se poate obține din partea unei organizații independente cum este - Education Quality Accreditation Commission - EQAC - în baza respectării unor standarde care acoperă 26 de domenii ([Anexa 3](#)):

A.ACREDITAREA RESPONSABILITĂȚII ADMINISTRATIVE

1. Identificare.
2. Autorizație legală.
3. Acreditare, recunoaștere și referințe.
4. Facilități.
5. Stabilitate financiară.
6. Personal calificat.
7. Valori educaționale și etică.
8. Controlul permanent al calității.
9. Îmbunătățire continuă.

B.ACREDITAREA INTEGRITĂȚII INSTITUȚIONALE

1. Informații și veridicitate.
2. Proceduri de admitere.
3. Contract legal.
4. Asistență.
5. Serviciul post-universitar.

C.ACREDITARE DE CALITATE ACADEMICĂ

1. Descrierea cursurilor/programelor.
2. Ore de studiu.
3. Obiectivele cursului sau rezultatele preconizate ale învățării.
4. Conținutul cursului și materialul.
5. Livrare curs și disponibilitate.
6. Actualizare curs.
7. Metodologia predării.
8. Tutorial sau îndrumare.
9. Competența cadrelor didactice.
10. Evaluare și examinare.

11. Certificat sau diplomă.

12. Transcriere sau echivalent.

Standardele de calitate se referă la:

- reglementări privind membrii comisiei;
- reglementări de acreditare instituțională;
- reglementări pentru acordarea titlurilor și diplomelor;
- reglementări privind acordarea titlului de Doctor Honoris Causa;
- reglementări privind certificarea ECTS, analizate în ghidul de față.

Cele 26 de standarde formează sistemul de asigurare a calității, în această lucrare fiind prezentată numai o parte a sistemului.

Asigurarea calității în România

În România, prin *Ordonanța de urgență nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației* s-au introdus următoarele elemente de asigurare a calității:

„Art.11.(1) La nivelul fiecărei organizații furnizoare de educație din România este înființată o Comisie pentru evaluarea și asigurarea calității.

(2) Organizația furnizoare de educație elaborează și adoptă strategia și regulamentul de funcționare ale comisiei.

(3) Conducătorul organizației este direct responsabil de calitatea educației furnizate. Conducerea ei operativă este asigurată de conducătorul organizației sau de un coordonator desemnat de acesta.

Calitatea educației este reprezentată de ansamblul de caracteristici ale unui program de studii și ale furnizorului acestuia, prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor, precum și standardele de calitate.

Standardele și directivele au scopul de a crește nivelul educației oferite studenților în instituțiile de învățământ superior din cadrul spațiului European, dar și de a sprijini instituțiile de învățământ superior în managementul și creșterea calității, asigurând o bază pentru agențiile de asigurarea calității”.

Principii Europene în Asigurarea Calității

Prezentăm câteva principii fundamentale pentru asigurarea calității, atât interne, cât și externe, din cadrul Spațiului European al învățământului superior:

- instituțiile de învățământ superior sunt principalii responsabili de calitatea serviciilor oferite și de asigurarea calității;

- trebuie să fie protejate interesele societății legate de calitatea și standardele învățământului superior;
- trebuie să crească nivelul calității programelor academice pentru studenți și pentru alți beneficiari ai învățământului superior din întregul Spațiu European al Învățământului Superior;
- trebuie să existe structuri instituționale eficiente în cadrul cărora să poată fi oferite și sprijinite aceste programe academice;
- în procesele de asigurare a calității au mare importanță transparența și folosirea competenței externe;
- trebuie să fie promovată o cultură a calității în instituțiile de învățământ superior;
- asigurarea calității legată de responsabilitate este perfect compatibilă cu asigurarea calității legată de îmbunătățiri;
- instituțiile de învățământ superior trebuie să-și poată demonstra calitatea pe plan local și internațional și să promoveze diversitatea și inovarea.

3.3. Acreditarea calității academice

Conform reglementărilor legale în vigoare, în continuare sunt prezentate câteva principii de bază ale acreditării calității academice.

Acreditarea este acea modalitate de asigurare a calității prin care se certifică respectarea standardelor pentru funcționarea organizațiilor furnizoare de educație și a programelor lor de studii.

Un program de studii universitare funcționează legal dacă este autorizat provizoriu sau acreditat și funcționează în condițiile stabilite prin actul de autorizare, respectiv acreditare (<https://edu.ro/asigurarea-calitatii>).

Asigurarea calității educației este centrată preponderent pe rezultate. Sistemul național de învățământ superior include toate instituțiile de învățământ superior acreditate. O instituție de învățământ superior autorizată să funcționeze provizoriu, conform procedurilor legale în vigoare, devine parte a sistemului național de învățământ superior numai după acreditare.

Asigurarea calității educației face referire la următoarele:

A. **Capacitatea instituțională**, care rezultă din organizarea internă, din infrastructura disponibilă, definită prin următoarele criterii:

- structurile instituționale, administrative și manageriale;
- baza materială;
- resursele umane.

B. **Eficacitatea educațională** constă în mobilizarea de resurse cu scopul de a se obține rezultatele așteptate ale învățării, concretizată prin următoarele criterii:

- conținutul programelor de studiu;
- rezultatele învățării;
- activitatea de cercetare științifică sau metodică, după caz;
- activitatea financiară a organizației.

C. **Managementul calității**, care se concretizează prin următoarele criterii:

- strategii și proceduri pentru asigurarea calității;
- proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și activităților desfășurate;
- proceduri obiective și transparente de evaluare a rezultatelor învățării;
- proceduri de evaluare periodică a calității corpului profesoral;
- accesibilitatea resurselor adecvate învățării;
- baza de date actualizată sistematic, referitoare la asigurarea internă a calității;
- transparența informațiilor de interes public cu privire la programele de studii și, după caz, certificatele, diplomele și calificările oferite;
- funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației, conform legii.

În *Metodologia de evaluare externă, a standardelor, a standardelor de referință și a listei indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior* din 14.12.2017 sunt prezentate **principiile fundamentale în abordarea calității**. În acest document se specifică faptul că standardele și liniile directoare pentru asigurarea calității se aplică întregului învățământ superior, indiferent de modul sau locul în care acesta este oferit.

După cum se va vedea, avem criterii diferite de EQAC/CAACE, unele seamănă dar multe sunt diferite. Lucrarea le va urmări pe cele de la CAACE/EQAC care au standarde pentru acreditarea ECTS. În același timp instituțiile au politici și procese proprii, cum ar fi:

- **efectuarea de activități de cercetare științifică** în cadrul procesului de învățământ;

- **responsabilitatea instituțională** privind asigurarea calității este obligația fiecărei instituții de învățământ superior, în conformitate cu autonomia universitară și legislația în vigoare;
- **diversitatea instituțională a misiunii și obiectivelor** este respectată și încurajată prin evaluarea externă a calității;
- **cooperarea cu toate componentele sistemului educațional** se bazează pe relații de cooperare și încredere mutuală în raport cu instituțiile de învățământ superior și cu alți parteneri;
- **centrarea pe rezultate** în învățare și performanțele în cercetarea universitară sunt esențiale în asigurarea și evaluarea calității;
- **identitatea instituțională:** rezultatele și performanțele în învățare și cercetare pot fi obținute printr-o varietate de practici, metode sau structuri, proiectate și aplicate în mod autonom de fiecare instituție, conform propriilor opțiuni.
- **autoevaluarea internă, instituțională a calității:** fiecare document de autoevaluare trebuie să prezinte specificul culturii calității din instituția de învățământ superior și să asigure continuitatea îmbunătățirii performanțelor;
- **evaluarea externă:** evaluarea externă se bazează pe demonstrarea de către instituția de învățământ superior a rezultatelor și a performanțelor în învățare și în cercetare și pe verificarea corespondenței acestora cu realitatea efectivă din instituție, inclusiv cu verificarea activității studenților în raport cu standardele asumate;
- **îmbunătățirea calității:** îmbunătățirea continuă a calității și a managementului instituțional al acesteia reprezintă obiectivul principal al evaluării externe;
- **transparența** rezultatele tuturor evaluărilor externe se finalizează prin rapoarte, care sunt documente publice.

3.4. Concluzii

Considerăm că o separare de convențiile europene reprezintă un pas greșit în drumul spre recunoașterea calificărilor, mobilitate academică, liberul acces la piața muncii în Europa. Adoptarea unor standarde care funcționează în spațiul european al învățământului superior se impune, dacă vorbim de educația centrată pe student și interesul acestuia.

“Creditele au aici un rol esențial de a conecta programele de studii și a explicita metodele de evaluare. În final acestea conduc la calitatea de care vorbim, iar

creditele (în termeni de curriculum, niveluri, rezultate ale învățării și evaluare) fără standarde rămân vorbe goale în vânt. Încrederea internațională în calitatea creditelor este singura care poate îmbunătăți mecanismul de asigurare a calității, rigoarea, deschiderea și transparența acestuia,, ([*Principles of a Pan-European Credit Accumulation Framework: Good Practice Guideline*](#)).

DRAFT

Capitolul IV. Recomandări pentru certificarea metodologiei de aplicare a creditelor ECTS din universități

Generalități

Obiectivul *Recomandării Consiliului Uniunii Europene din 26 noiembrie 2018* privind promovarea recunoașterii reciproce automate a calificărilor și a perioadelor de învățare în străinătate, este de a se asigura că fiecare student din UE care a realizat o experiență de învățare în străinătate poate avea această experiență recunoscută automat în scopul continuării studiilor.

ECTS este conceput pentru a facilita pe de o parte deplasarea studenților între țări și pe de altă parte recunoașterea calificărilor academice și a perioadelor de studii în străinătate pentru țările din **Spațiul european al învățământului superior (EHEA)** cu tendința de extindere și la alte țări interesate.

4.1. Creditele ECTS exprimă obținerea rezultatelor învățării pe baza volumului de muncă aferent

ECTS se aplică pentru a sprijini mobilitatea studenților între instituțiile de învățământ superior. Cataloagele de cursuri, acordurile de învățare, transcrierile înregistrărilor și suplimentul la diplomă ajută la recunoașterea și transferul creditelor obținute de studenți într-o perioadă de mobilitate în străinătate. Ghidul utilizatorilor ECTS este tradus și adaptat în limba română de ANC, prezentul îndrumar vine să lamurească responsabili ECTS din universități despre probleme pe care ghidul nu le abordează sau să detalieze altele existente.

(1) Alocarea de credite se face în conformitate cu practica universitară internațională, urmând metodologia Sistemului european de credite transferabile, astfel se alocă pentru un an de studii un număr de 60 credite ECTS care corespund unui volum de lucru al studentului de aproximativ 1500-1800 ore pe an. În România, conform reglementărilor în vigoare, un credit este reprezentat de 25 ore de muncă pentru student.

Creditele sunt exprimate prin numere întregi. Obținerea de credite peste numărul normal alocat este posibilă prin frecventarea și promovarea de discipline facultative cuprinse în planul de învățământ al fiecărui an/semestru de studii universitare. Creditele sunt alocate calificărilor sau programelor de studii, potrivit legislației sau

practicii naționale, acolo unde este cazul, și cu raportare la cadrul național și/sau european al calificărilor.

(2) Alocarea de credite se referă la toate disciplinele (obligatorii, opționale și facultative) oferite în cadrul planurilor de învățământ, inclusiv la activitatea de proiectare și stagiile de practică. Elaborarea și susținerea cu succes a lucrării de licență/disertație pot fi la rândul lor apreciate cu un număr de până la 10 credite, potrivit deciziei fiecărei instituții de învățământ superior, și se adaugă, după caz, la cele 180 sau 240 de credite acumulate până la susținerea licenței, respectiv la cele 60 sau 120 de credite acumulate în cadrul programului de studii de masterat până la susținerea disertației. Utilizarea ECTS la ciclul de studii universitare de doctorat nu este o condiție pentru aplicarea ECTS și nici obligativitate de aplicare a lor.

Alocarea creditelor pentru diferite componente ale unui an de studiu trebuie să se bazeze pe o estimare realistă a volumului mediu de muncă necesar studentului pentru dobândirea competențelor prestabilite pentru fiecare dintre componente. Se recomandă **abordarea alocării creditelor de sus în jos**.

Punctul de plecare îl constituie rezultatele învățării pentru cele 4 niveluri, respectiv:

- programul licență,
- programul master,
- fiecare an/nivel de studiu,
- fiecare unitate de curs/modul.

Rezultatele învățării ar trebui exprimate în termeni de competențe. Rezultatele învățării sunt afirmații despre ceea ce se așteaptă ca un student să știe, să înțeleagă și / sau să poată demonstra după finalizarea învățării. Acestea se pot referi la o parte sau un modul de curs sau la o altă perioadă de studii, de exemplu, un program de ciclul 1 sau de ciclul 2.

Rezultatele învățării specifică cerințele pentru acordarea creditului și sunt formulate de personalul academic.

Competențele reprezintă o combinație dinamică de cunoștințe, înțelegere și abilități. Încurajarea dezvoltării competențelor este obiectul programelor educaționale.

Competențele sunt formulate pentru fiecare disciplină în parte.

4.2. Reglementări pentru certificarea emiterii creditelor ECTS

Certificarea pentru emiterea de credite ECTS se adresează instituțiilor de învățământ europene.

4.2.1. Certificarea pentru utilizarea creditelor ECTS

EQAC /CAACE - poate certifica emiterea de către instituțiile de învățământ a creditelor ECTS pentru orice disciplină, curs de formare sau program de studiu. Pentru a obține această certificare de utilizare a creditelor ECTS, instituția trebuie să demonstreze că rezultatele învățării corespunzătoare și orele de studiu pentru o disciplină, curs de formare sau program de studiu au fost îndeplinite.

4.2.2. Procesul de certificare pentru utilizarea creditelor ECTS

Orice instituție de învățământ care dorește să emită credite ECTS trebuie să demonstreze prin cererea de acreditare (Raport de autoevaluare) că sunt îndeplinite mai multe din standardele stabilite de Comisia de acreditare pentru asigurarea calității educației.

EQAC va aplica aceleași proceduri descrise în procesul de acreditare educațională, cu anumite limitări și adaptări rezultate din orientările existente în Spațiul European de Învățământ Superior cu privire la creditele ECTS. Odată ce este primită cererea, EQAC va ghida instituția de învățământ să adapteze și să îndeplinească liniile directoare ale Spațiului European de Învățământ Superior pentru a emite credite ECTS recunoscute în acest spațiu.

4.3. Standardele obligatorii de certificare pentru utilizarea creditelor ECTS

Utilizarea creditelor este foarte necesară din mai multe puncte de vedere:

1. Pe plan intern, în cazul în care studentul se deplasează la o altă instituție de învățământ din țară. Se recomandă instituțiilor de învățământ superior să asigure, pe calea consultării colegiale, armonizarea la nivel național a sistemelor proprii de credite transferabile cu prilejul reuniunilor pe consorții universitare și/sau pe grupuri de facultăți care gestionează același domeniu de studii de licență, masterat sau doctorat astfel încât aceeași disciplină să fie identică pentru toate universitățile din consorțiu.
2. Pe plan extern, în cadrul burselor de studii Erasmus, echivalarea materiilor și creditelor se face tot pe baza sistemului ECTS.
3. Nu în ultimul rând, certificarea și recunoașterea unei instituții se realizează pe baza programelor de studii și a creditelor aferente fiecărei discipline în parte.

Pentru certificarea în vederea emiterii creditelor ECTS și pentru a fi recunoscută la nivel european, o instituție de învățământ superior trebuie să îndeplinească, **12 din cele 26 de standarde necesare pentru acreditare** prezentate la paragraful 3.2.

În continuare sunt detaliate cele 12 standarde amintite, cu recomandarea adoptării acestora la nivelul sistemului de învățământ superior sau la nivel de universitate, în calitate de instituție autonomă (pentru cazul în care sistemul nu va fi preluat oficial) (www.accreditation.info/ects-credits.html).

Raportul ce se trimite la EQAC în vederea acreditării ECTS va cuprinde:

A1. Identificare

Instituția de învățământ identifică și va specifica:

- documentul legal de înființare;
- declarația misiunilor,
- tipul de educație oferită (educație tradițională, educație pentru adulți, învățare la distanță, învățământ rezidențial part-time, pregătire profesională etc.), conform Cartei Universitare;
- numărul existent de studenți înscriși;
- numărul actual de absolvenți.

A2. Autorizație legală

- statutul juridic (public/privat) și ce domenii are autorizate legal să funcționeze;
- scurt raport referitor la cerințele legale pentru funcționare, conform legii de funcționare.

Instituția de învățământ trebuie să facă dovada statutului său juridic. Ca dovadă se pot utiliza copii ale documentului de constituire, articole ale instituției, scrisori de autorizare de la organele guvernamentale sau orice alte documente relevante care contribuie la statutul său juridic. ([Legea nr. 1/2011 a educației naționale](#) - partea referitoare la învățământul superior).

A3. Acreditare, recunoaștere și referințe

Instituția de învățământ trebuie să prezinte referințe ale terților care contribuie la demonstrarea calității educației oferite:

- documente de acreditare (HG acreditare domenii, specializări, programe postuniversitare, programe pentru adulți, formare profesională);
- documente privind recunoașterea reciprocă; (acte, memorandumuri încheiate între universități, consortii, colaborări);
- documente referitoare la certificarea de asigurare a calității; (<http://www.aracis.ro/>);

- documente referitoare la apartenența la organizații profesionale relevante.

Dovada acestor referințe trebuie furnizată sub forma unei copii a scrisorii sau certificatului corespunzător sau cu un link verificabil, activ, către organizația respectivă.

C1. Descrierea cursurilor / programelor

- Numărul total și descrierea tuturor cursurilor / programelor oferite; (*Catalogul cursurilor - model în Anexa 4*).
- Proiectarea unui program de studii și definirea competențelor și rezultatele învățării (face obiectul acestui proiect POCA pentru anul 2021).

FIȘA PROGRAMULUI (se completează cu litere BOLD) - NUMELE CALIFICĂRII (în limba română) - Traducerea în limba engleză așa cum este menționat în Suplimentul la diplomă litere font ITALIC	
NUMELE OFICIAL AL PROGRAMULUI (Oferit de instituție, în limba română) Traducerea în limba engleză litere font ITALIC	
TIPUL -LICENȚĂ/ MASTER / DURATA	Identificați TIPUL LICENȚEI/MASTER, de ex. dacă Licența este rezultatul unui program oferit de o singură instituție sau dacă este rezultatul unui program comun (licență comună sau dublă/multiplă). Se va indica între paranteze durata programului de licență în credite ECTS, și/sau - dacă este cazul - credite instituționale/naționale și/sau anii de studiu.
INSTITUȚIA / INSTITUȚIILE	Mentionați NUMELE OFICIAL AL INSTITUȚIEI / INSTITUȚIILOR CARE OFERĂ TITLUL și țara în care funcționează. Traducerea în limba engleză, litere font ITALIC.
ORGANIZAȚIA / ORGANIZAȚIILE DE ACREDITARE	Identificați organizația/organizațiile CARE ASIGURĂ ACREDITAREA PROGRAMULUI DE LICENȚĂ/MASTER SAU INSTITUȚIA CARE ACORDĂ TITLUL PRECUM ȘI ȚARA ÎN CARE ACEASTA/ACESTEA OPEREAZĂ.
PERIOADA DE REFERINȚĂ	Precizați ANUL/ANII PENTRU CARE PROGRAMUL DE STUDII A FOST VALIDAT/APROBAT.
CICLUL/NIVELUL	Precizați CICLUL/NIVELUL calificării corespondent Cadrului Național al Calificărilor, EQF-LLL și QF_EHEA.

A	SCOP/OBIECTIV	
	Precizați (în două propoziții) DECLARAȚIA GENERALĂ referitoare la programul de licență/master, asigurând un scurt rezumat - vedere sintetică - SCOPUL PROGRAMULUI cuprinzător	
B	CARACTERISTICI	
1	DISCIPLINA / DISCIPLINE DOMENIU / DOMENII DE ACTIVITATE	Indicați DISCIPLINA/DISCIPLINELE și DOMENIUL / DOMENIILE DE ACTIVITATE ale programului de licență/master. Dacă programul este multidisciplinar sau interdisciplinar, vă rugăm să indicați ponderea relativă a componentelor principale pe domenii ISCED/nationale, dacă este posibil (ex. Politică, legislație și economie 60:20:20)
2	PREGATIREA GENERALĂ / SPECIALIZAREA	Specificați dacă este de PREGATIRE GENERALĂ și / sau DE SPECIALITATE a PROGRAMULUI DE LICENȚĂ/MASTER.
3	ORIENTAREA	Subliniați ORIENTAREA PROGRAMULUI DE LICENȚĂ/MASTER. De exemplu dacă programul de licență este în primul rând pentru cercetare/bazată pe practică/profesională/aplicată/ desemnată pentru o anumită ocupație.
4	CARACTERISTICI DISTINCTIVE	Precizați orice TRĂSĂTURĂ CARACTERISTICĂ CARE DIFERENȚIAZĂ ACEST PROGRAM DE LICENȚĂ / MASTER DE ALTE PROGRAME DE LICENȚĂ / MASTER SIMILARE. De exemplu dacă programul include o componentă internațională obligatorie, un loc de muncă, un mediu specific sau este predat într-o limbă străină.
C	CARACTERISTICI	
1	ANGAJABILITATE (ȘANSELE DE ANGAJARE)	Indicați (în maxim 3 rânduri) principalele zone în care absolvenții vor găsi un loc de muncă, oferind indicații despre nivelul de responsabilitate pe care calificarea obținută le permite să și-l asume.
2	ȘANSELE DE CONTINUARE A STUDIILOR	Indicați (în maximum 3 rânduri) oportunități pentru acces la continuarea studiilor ulterior, atât în interior cât și în exterior în domeniile principale și specifice de mai sus (B.1).
D	PREDARE ȘI EVALUARE	
1	ABORDAREA PREDĂRII ȘI ÎNVĂȚĂRII	Indicați (în maxim 3 rânduri) principalele strategii și metode de învățare și predare.
2	METODELE DE EVALUARE	Indicați (în maxim 3 rânduri) principalele strategii și metode de evaluare.
E	COMPETENȚELE PROGRAMULUI enumerați mai jos maxim 15 competențe cheie generice și specifice	
1	GENERICE - enumerați competențele generice ale programului, de exemplu 5 competente : sociale, transversale, la locul de muncă, personale.	
2	SPECIFICE - enumerați competențele specifice programului, de exemplu 10 competențe profesionale, generale și specifice.	
F	LISTA COMPLETĂ A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII PROGRAMULUI	

	enumerați rezultatele învățării programului max. 15-20, de exemplu pentru cele specifice.
--	---

Comisia de acreditare a calității educației solicită minimum un eșantion complet și detaliat al conținutului cursului, al modului de organizare și al materialului de studiu atașat la raportul de auto-evaluare, al oricărei instituții de învățământ care solicită acreditarea.

C2. Ore de studiu

- Numărul de ore necesar pentru finalizarea unității / modulului de curs prin:
 - participare la curs/prelegeri;
 - pregătire teme/proiecte/examen;
 - studiu independent;
 - credite obținute anterior sau prin alte mijloace.

Numărul de credite alocate semestrial unei discipline (unități de curs) se calculează astfel:

$$[(\text{Număr total ore} / \text{disciplină}) / (\text{Număr total ore} / \text{semestru})] \times (30 \text{ ECTS} / \text{semestru})$$

În alocarea numărului de credite pentru fiecare disciplină/activitate se are în vedere, în exclusivitate, volumul de muncă pe care o solicită disciplina/activitatea respectivă, raportată la totalul cantității de muncă necesare pentru a promova un an întreg de studiu. Importanța disciplinei în cadrul planului de învățământ sau gradul de dificultate a conținutului, nu reprezintă criterii pentru sporirea numărului de credite alocate.

Aceeași disciplină poate fi prevăzută cu număr diferit de credite în structura planurilor de învățământ ale diferitelor facultăți din aceeași universitate sau din diferite universități, în măsura în care respectiva disciplină are funcție de formare fundamentală, de specialitate sau complementară.

În România, conform reglementărilor legale în vigoare se acordă un credit pentru volumul de muncă ce îi revine unui student la un program de studii cu frecvență la zi, pentru a echivala **25 de ore** de pregătire pentru dobândirea rezultatelor învățării, din care:

- **pregătire universitară**, formată din **10-12 ore didactice** alocate pentru frecventarea cursurilor/prelegerilor, seminariilor, aplicațiilor de laborator, realizarea proiectelor, disertații, examene, practică, vizite de lucru și alte activități care să asigure pregătirea universitară a studentului; se recomandă

ca volumul orelor/activităților aplicative să fie cel puțin egal cu cele de curs;

- **pregătire/studiu individual; 13-15 ore -restul de ore până la cele 25 (se vor considera și orele din sesiune și practică).**

Numărul total de ore didactice și studiu individual se încadrează în **8 ore/zi**.

Universitățile pot acorda credite pentru activitatea practică după metodologia proprie.

Se recomandă ca fiecărei discipline să i se aloce un număr de **4-6 credite transferabile** pentru a putea conduce spre recunoaștere europeană, corespunzător fiecărei discipline în parte.

Modul de alocare a creditelor, în corelare cu funcția disciplinei, se recomandă a se aplica funcție de categoria disciplinei, spre exemplu:

- Disciplina fundamentală - 6 credite,
- Disciplina de specialitate - 5 credite,
- Disciplina complementară - 4 credite.

Disciplinele complementare în învățământul modern, care conduc la competențele generice, ar trebui să acopere circa 30 % din programul de studii.

Este posibil să apară diferențe între numărul de credite stabilite pentru aceeași disciplină, în funcție de domeniul de studii. Spre exemplu, disciplina *Fizică* poate figura ca disciplină fundamentală în domeniul *Științe exacte* (ISCED 5) și ca disciplină de specialitate în domeniul de studii *Inginerie Industrială* și complementară în domeniul *agricol*.

**Exemplu de calcul pe un semestru la masterat ,14 săptămâni ,10 ore didactice
=1 credit din 25 ore totale :**

Cod	C.s.t.	Nr.ore/sapt.					Nr. săptăm	Total ore			Studiu indiv. total ore
		Semestrul I						Curs	Aplic	Total	
		C	S	L	P	Cerc					
Disciplina 1-specialitate	5	2	2				14	28	28	56	69
Disciplina 2-fundamentală	6	2			2		14	28	28	56	94
Disciplina 3-Specialitate	5	2		2			14	28	28	56	69
Cercetare științifică 1	10					8	14	0	0	0	250
Disciplina opțională 4	4	1		2			14	14	28	42	58
	30	7	2	4	2	8	14	98	112	210	540

Total ore: $30 \text{ ECTS} \times 25 \text{ ore/ECTS} = 750$ din care 210 directe și 540 individuale.

Pentru o disciplină aplicăm formula:

1. Nr. ECTS $\times 25$ = **numărul de ore totale** din care:

2. Nr. ECTS $\times 12/10$ (licență/master) = **număr ore didactice directe**.

Studiul individual = total ore (1) - număr ore didactice (2).

În exemplul dat, cele 56 de ore au condus la 6 credite pentru disciplina fundamentală (un plus de ore la studiu individual și 5 credite la disciplina de specialitate, aceste aprecieri sunt la latitudinea organizatorului programului și responsabilului ECTS pe facultate /universitate).

De obicei se recomandă ca ponderea curs /aplicații să fie 1/1 - 1/3.

Curs = 25 - 50% și aplicații = 50 - 75%.

Ținând cont de cele prezentate anterior se poate considera un exemplu de calcul al volumului de muncă, pentru domeniul tehnic (unde sunt necesare ore de practică, atelier, laboratoare etc.).

Astfel, pentru un volum de muncă de 1500 ore în vederea obținerii a 60 credite, un an de studiu de licență ar arăta astfel:

1. Considerăm 25 ore săptămânale dedicate unui credit, din care:

- 12 ore studiu (prelegeri, seminarii) ore contact cu personalul didactic;
- 13 ore studiu individual.

2. Rezultă în acest fel că vom avea:

- 720 ore studiu direct (60x12), din care:
 - 700 ore predare directă;
 - 20 ore examene;
- 780 ore studiu individual (60x13).

3. Pentru un an universitar de 28 săptămâni vom avea pe zi ore didactice:

- $700 \text{ ore} / 28 \text{ săptămâni} = 25 \text{ ore} / \text{săptămână} = 5 \text{ ore} / \text{zi}$ predare / aplicații,

la care se adaugă 3 ore studiu individual conform pct. 4.

4. Pentru un an universitar de 28 săptămâni vom avea studiul individual repartizat astfel:

- 780 ore din care:
 - a)- $28 \text{ săptămâni} \times 5 \text{ zile} \times 3 \text{ ore} = 420 \text{ ore}$ studiu individual (completare până la 8 ore pe zi);
 - b)- $4 \text{ săptămâni} \times 5 \text{ zile} \times 8 \text{ ore} = 160 \text{ ore}$ (o lună de practică);
 - c)- $5 \text{ săptămâni} \times 5 \text{ zile} \times 8 \text{ ore} = 200 \text{ ore}$ sesiunile de examene.

Rezultă că durata anului universitar este de 37 săptămâni, din care:

- 28 săptămâni școală;
- 5 săptămâni sesiunile de examene;
- 4 săptămâni practică.

Un exemplu practic ar fi cel prezentat în tabelul următor pentru licență și reprezintă un program sănătos de 4-5 ore /zi și o zi mai încărcată cu două opționale, și studiu individual suficient pentru aprofundare.

Cod	C.s.t.	Nr.ore/sapt.					Nr. săptăm	Total ore			Studiu indiv. total ore
		Semestrul I						Curs	Aplic	Total	
		C	S	L	P	Cerc					
Disciplina 1-specialitate	5	2	2				14	28	28	56	69
Disciplina 2-fundamentală	6	2			3		14	28	42	70	80
Disciplina 3-Specialitate	5	2		2			14	28	28	56	69
Disciplina 4-Fundamentală	6	2		3			14	28	42	70	80
Disciplina 5 opțională	4	2		2			14	28	28	56	44
Disciplina 6 opțională	4	1		2				14	28	42	58
	30	11	2	9	3		14	140	196	350	400

C3. Obiectivele cursului sau rezultatele preconizate ale învățării

- **Obiectivele:** declarație succintă și clară referitoare la ce se poate aștepta studentul/cursantul să obțină la finalizarea fiecărui curs/modul de curs care să fie prezentată potențialilor studenți înainte de înscriere; obiectivele sunt clare și cuantificabile.
- **Rezultatele învățării:** explicate în termeni de competențe personale, profesionale sau vocaționale, evaluate intern sau extern și care să conducă la acordarea unei calificări despre ce știe să facă concret absolventul.

Obs. Fiecare profesor trebuie să stabilească și să demonstreze clar utilitatea cursului pe care îl predă.

C4. Conținutul cursului și materialul de prezentare

- conținutul cursului și materialul de prezentare trebuie să fie suficiente pentru a atinge obiectivele declarate ale cursului prin orice suport și prin orice metodă oferită:
 - acestea trebuie să aibă o prezentare adecvată și bine gestionată, structurată în cursuri sau module;

- expunerea să fie secvențială, cu fundamentarea cunoștințelor noi pe baza celor prezentate anterior;
- modul de lecturare, ascultare sau vizualizare a materialelor de curs trebuie să fie adecvat nevoilor studenților (utilizarea IT, prezentări atractive, convingătoare, filme, demonstrații online, etc).
- conținutul și materialul cursului sunt structurate pentru a facilita învățarea eficientă și dobândirea reală a abilităților și trebuie să conțină instrucțiuni clare pentru a ghida studentul prin acest material de studiu. Există două modalități de abordare de la simplu la compus sau pornind direct de la nevoile studentului.
- modelul unei fișe de disciplină pentru licență/ master propus este prezentat în continuare:

FIȘA DE PLANIFICARE A UNEI UNITĂȚI DE CURS - DISCIPLINA

Programul de studii:

Denumirea unității de curs (disciplinei): Titlul cursului.

Codul cursului.

Tipul disciplinei/curs (ex: fundamentală, de specialitate, complementară):

Nivelul unității de curs (ex: licență, master, doctorat):

Anul de studii.

Semestrul/ trimestrul.

Cerințe preliminare pentru admitere la curs: Condițiile de bază.

Numărul de credite ECTS alocate:

Numele titularului de curs.

Obiectivele cursului (exprimate în termeni de rezultate ale învățării și competențe).

Competențe care trebuie dezvoltate (max 15):

Rezultatele învățării (max 15-20)	Activități educaționale	Volumul de muncă estimat pentru student	Modul de evaluare
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

- Conținutul cursului (cursuri/aplicații/seminarii/lucrări/proiecte).
- Lectura recomandată.
- Metodele de predare.
- Metodele de evaluare.
- Limba de instruire.

C7. Metodologia predării

Instituția de învățământ superior trebuie să ofere o descriere completă a metodologiei sau a stilului de predare de exemplu :

- cursuri de zi (prelegeri, seminarii, laboratoare, practică, mod de examinare/evaluare);
- cursuri la distanță/ on line (mod de audiere și interacțiune student/ cadre didactice, mod de examinare/evaluare);
- cursuri part-time (mod de audiere și interacțiune student/ cadre didactice, mod de examinare/evaluare).

Obs. De regulă este indicat să se ofere detalii complete asupra metodologiei de predare, aceasta trebuind să corespundă legislației în vigoare din România. De asemenea se recomandă ca toate cursurile să prezinte exemple concrete care să argumenteze competențele pe care le vor dobândi ulterior studenții.

C9. Competența cadrelor didactice

- cursurile sunt predate de cadre didactice calificate/specialiști în domeniile lor de expertiză;
- au o înțelegere solidă și cunoștințe actualizate în specialitatea lor;
- își ajută și își motivează studenții pentru disciplina respectivă;
- folosesc în mod eficient feedback-ul de la studenți pentru a-și îmbunătăți propriile performanțe ca profesori.

Recomandare: pentru fiecare curs sunt prezentate CV-urile scurte ale cadrelor didactice implicate direct în procesul de învățare cu menționarea experienței directe în domeniul predat, aria de expertiză, nivelul lor de implicare (part-time sau full time). În străinătate, acesta este unul dintre criteriile de selecție a cursurilor pe care studentul dorește să le parcurgă.

C10. Evaluarea disciplinei și examinarea

De exemplu poate cuprinde :

- progresul studenților este evaluat în mod regulat, continuu, iar cursanților li se oferă comentarii prompte și utile despre progresul lor în legătură cu așteptările și obiectivele învățării;
- sunt adoptate programe adecvate pentru evaluarea sarcinilor și a examinărilor;
- există o **metodologie de evaluare și o listă a profesorilor care sunt responsabili cu examinarea** și nivelul lor de implicare (part-time sau full time) la care se anexează extras din CV-urile acestora, referitor la experiența profesională/competența în domeniu.

Obs. În fișa disciplinei fiecare cadru didactic va explica modalitatea de evaluare (examen sau verificare pe parcurs), precum și procentele de evaluare asociate

metodelor respective. Ar fi recomandat ca pe site-ul instituțiilor de învățământ superior să fie afișate comisiile de examinare din care să facă parte și specialiști externi.

C11. Certificatul sau diploma

Orice certificat sau diplomă oferită de o instituție de învățământ superior la finalizarea unui curs indică clar:

- Numele organismului de atribuire;
- Natura calificării recunoscute (titlu, recunoaștere profesională ...) ;
 - titlul la licență: calificarea va cuprinde numele domeniului de studii și în completare specializarea;
 - titlul la master: calificarea va cuprinde numele domeniului de studii;
- Numele studentului;
- Data finalizării cursului;
- Semnătura și/sau sigiliul reprezentativ al organismului care a acordat titlul.

Obs. În România, diplomele se acordă de către instituțiile de învățământ superior în conformitate cu prevederile legale în vigoare la data acordării. Se recomandă ca diplomele să fie însoțite de suplimentul la diplomă al cărui model se găsește în toate limbile Uniunii Europene pe site-ul Europass al acesteia.

C12. Transcrierea rezultatelor sau echivalent

La finalizarea unui curs sau a unei perioade de studiu, instituția de învățământ superior trebuie să acorde o transcriere a rezultatelor (foaie matricolă/situație școlară) sau un document care să conțină informații despre:

- numărul total credite/ ore de studiu obținut;
- titlul obținut sau calificarea obținută;
- numele instituției de atribuire;
- numele și data nașterii absolventului;
- numele și data finalizării cursului sau a disciplinelor;
- semnătura și / sau sigiliul reprezentativ al instituției.

Aceste informații nu trebuie să figureze pe un document separat. Se recomandă să figureze pe certificatul sau diploma acordată, după caz.

În baza raportului trimis la EQAC :

Instituția de învățământ superior certificată va primi un raport de evaluare notificând orice cerințe de îmbunătățire sau adaptare pentru a îndeplini orientările europene privind creditele ECTS. Instituția va primi, de asemenea, o diplomă de certificare atunci când întregul proces va fi finalizat în mod satisfăcător.

Obs. Este recomandat ca fiecare instituție de învățământ superior să depună dosarul pentru recunoașterea creditelor în UE. Dar și în cazul în care nu se realizează aceasta este necesară utilizarea de către toate instituțiile de învățământ superior a sistemului ECTS atât pentru acumularea cât și transferul creditelor.

4.4. Mobilitatea studenților și implicarea ECTS

Mobilitatea studenților prin intermediul creditelor este procesul prin care creditele acordate într-un context (program, instituție) sunt recunoscute în alt context formal în scopul obținerii unei calificări. Creditele acordate studenților în cadrul unui program pot fi transferate de la o instituție pentru a fi acumulate în cadrul altui program oferit de aceeași instituție sau de o alta. Instituțiile, facultățile, departamentele pot încheia contracte care garantează recunoașterea și transferul automat al creditelor.

Pentru a permite transferul rezultatelor (echivalarea notelor) de la o instituție la alta, facilitând mobilitatea studenților și absolvenților, este necesară creșterea transparenței sistemelor de notare. Transparența poate fi asigurată doar prin implementarea unui limbaj comun, utilizat la nivel universitar pentru descrierea programelor de studii.

Creditele se recunosc, echivalează și transferă pentru mobilitatea studenților în condițiile în care există acreditare universitară, iar programele de studii au același nivel de calificare în CEC.

Dacă aceste două condiții sunt îndeplinite, sunt verificate diferențele semnificative dintre cele două programe, prin intermediul domeniilor de studii ISCED F - 2013 și rezultatele învățării.

Existența unor diferențe semnificative între cele două programe de studii, în termeni de rezultate ale învățării, conduce la nerecunoașterea studiilor sau recunoașterea parțială a acestora.

Mobilitatea studenților prin intermediul transferului de credite este realizată cu ajutorul următoarelor documente suport:

Catalogul Cursurilor - este cel mai important document; are rolul de a face programele de studii ușor de înțeles și comparat, atât la nivel național, cât și la nivel internațional prin intermediul disciplinelor și a rezultatelor învățării.

Contractul de Studii/(En: *Learning Agreement*) - care va fi încheiat, înaintea plecării, între studentul care efectuează mobilitatea și organisme universitare responsabile ale celor două instituții implicate. (Se recomandă utilizarea modelului de pe site-ul Uniunii Europene).

Folosirea Contractului de Studii a fost extinsă la toți studenții pentru înregistrarea opțiunilor și programelor de studiu, existând în acest moment în cadrul fiecărei universități. Contractul de studii poate fi încheiat pentru activități educaționale în cadrul programelor de studii, sau pentru stagii de practică/profesionale.

Aceste activități sunt corelate prin intermediul domeniilor ISCED F - 2013, care în prezent nu sunt implementate la nivel național.

Situația școlară/Foaia matricolă (Transcript of Records) este cerută pe parcursul anilor de facultate în vederea efectuării unei mobilități. Prin intermediul acesteia sunt prezentate creditele ECTS obținute, ulterior utilizate în procesul de recunoaștere a studiilor.

Certificatul de stagiu de practică/profesional asigură transparența și scoate în evidență valoarea experienței studenților în stagiul profesional.

Folosirea creditelor ECTS și calitatea procesului de învățământ pot fi îmbunătățite prin elaborarea atentă a documentelor suport. Sistemul ECTS contribuie la transparență și în cazul altor documente, cum ar fi:

Suplimentul la diplomă - Sistemul ECTS contribuie la transparența suplimentului la diplomă, eliberat de către universități la finalizarea ciclului de studii. Suplimentul descrie programul de studii finalizat de către student și numărul de credite obținut pentru fiecare activitate didactică/practică.

4.5. Concluzii

ECTS este sistemul european de transfer și acumulare a creditelor. ECTS nu este un organism, ci o directivă. Uniunea Europeană nu emite și nu recunoaște credite ECTS. Uniunea Europeană definește creditele ECTS și încurajează instituțiile să utilizeze aceste sisteme pentru o mai bună înțelegere și acceptare a realizărilor educaționale.

Declarația de la Bologna este un acord, nu o instituție. Ministerele educației din statele semnatare ale acordului au acceptat și schimbat sistemele de învățământ în sisteme bazate pe trei cicluri și pe utilizarea de credite comune ECTS. Fiecare țară a instituit entități de monitorizare a acreditării pentru a controla aderarea corectă la Sistemul ECTS pentru instituțiile afectate de declarația de la Bologna. Aceste organisme de acreditare au obligația de a monitoriza educația formală în țările lor. Educația neformală poate fi sau nu evaluată de către aceste organisme de acreditare, deoarece de multe ori nu este posibilă evaluarea educației non formale în cadrul educațional formal.

Orice instituție de învățământ poate emite credite ECTS recunoscute, cu condiția să îndeplinească cerințele stabilite de Spațiul European al Învățământului Superior. Emiterea de credite ECTS nu modifică statutul legal sau de recunoaștere al instituției de învățământ. Creditele ECTS emise de instituțiile de învățământ oficiale sau de

formare profesională sunt considerate cu valabilitate oficială, cele emise de instituțiile de învățământ non-formale sunt considerate credite ECTS neformale. Creditele ECTS emise de instituțiile non-formale sunt acceptate, cu condiția să îndeplinească cerințele stabilite de Spațiul European al Învățământului Superior.

Comisia de Acreditare pentru Asigurarea Calității Educației nu este o instituție oficială. EQAC este un organism independent care promovează calitatea educației și ajută instituțiile de învățământ prin promovarea unor standarde educaționale bune prin acreditare și sfătuirea modului de a respecta reglementările privind creditele ECTS.

Dacă prin programul Tuning pentru 9 domenii: Afaceri, Chimie, Științele Educației, Științele pământului (Geologie), Istorie, Matematică, Asistență socială și Științe Europene există modele agreeate de programme de studii, pentru discipline fundamentale și de domeniu, pentru domeniile Inginerie și IT ele nu există.

În acest sens este necesar ca și în România să existe un model comun de calcul și de stabilire al ECTS, pentru care acest material a fost materializat și poate fi implementat.

Este necesară calificarea personalului responsabil de ECTS în universități/facultăți, în acest sens ANC va lansa în 2021 un program de trainig.

Recomandăm universităților implementarea sistemului ECTS prin stabilirea unor metodologii locale susținute de prezentul îndrumar, și apoi acreditarea sistemului de calcul/metodologiei ECTS la Comisia de Acreditare pentru Asigurarea Calității Educației - EQAC.

Acest ultim pas în paralel cu acreditarea ARACIS dau o încredere sporită studenților și îi sprijină în dorința lor de mobilitate și urmare a cursurilor la alte universități diferite.

Motto: "Viața poate fi înțeleasă numai privind în urmă; dar poate fi trăită numai privind înainte"
(Soren Kierkegaard)

Bibliografie

- 1) *ECTS user's guide*, traducere din limba engleză, revizuit în 2019, Agenția Națională pentru Calificări ISBN 978-92-79-43562-1/2019.
- 2) *ORDINUL nr. 5.146 din 12 septembrie 2019* privind aprobarea aplicării generalizate a Sistemului european de credite transferabile .
- 3) *Convenția globală privind recunoașterea calificărilor în domeniul învățământului superior* adoptată de Conferința Generală a UNESCO și publicată în 2019.
- 4) *Recomandarea Consiliului Europei din 26 noiembrie 2018 privind promovarea recunoașterii reciproce automate a calificărilor dobândite în cadrul învățământului superior și a celor dobândite ca urmare a absolvirii unui ciclu secundar superior de învățământ și formare, precum și a rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate.*
- 5) *Recomandarea Consiliului Uniunii Europene din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții.*
- 6) *DECIZIA (UE) 2018/646 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 aprilie 2018* privind un cadru comun pentru furnizarea unor servicii mai bune pentru aptitudini și calificări (Europass) și de abrogare a Deciziei nr. 2241/2004/CE.
- 7) *RECOMANDAREA Consiliului din 19 decembrie 2016* privind parcursurile de actualizare a competențelor: noi oportunități pentru adulți.
- 8) *RECOMANDAREA Consiliului din 12 iulie 2016* privind Programul național de reformă al României pentru 2016.
- 9) *New Skills Agenda*, 2016.
- 10) *Ordinul Nr. 6121/2016 din 20 decembrie 2016* privind aprobarea Metodologiei de recunoaștere a actelor de studii de nivel licență, master sau postuniversitar eliberate de instituții acreditate de învățământ superior din străinătate.
- 11) *TUNING General Brochure*.
- 12) *ECTS - Prezentare* Prof.dr.arh. Rodica Crișan, Universitatea de Arhitectură și Urbanism Ion Mincu din București, 2007.
- 13) *ECTS Guide 2015* - UMF-Facultatea Medicină, Cluj Iuliu Hațieganu, 2016.
- 14) *Implementation of ECTS user's guide*, Maria Stacchi Damiani, 2019.
- 15) *Credit Transfer in Higher Education, A review of the literature*, Emma Pollard, Kari Hadjivassiliou, Sam Swift, Martha Green, Institute for Employment Studies, 2017.

- 16) *Metodologia de recunoaștere a perioadelor de studii efectuate în străinătate, aprobată prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3.223/2012.*
- 17) *Ordinul Nr. 5562 din 7 octombrie 2011 pentru aprobarea Metodologiei privind sistemul de acumulare, recunoaștere și echivalare a creditelor profesionale transferabile, publicat în MONITORUL OFICIAL NR. 785 din 4 noiembrie 2011.*
- 18) *Regândirea educației: investiții în competențe pentru rezultate socio-economice mai bune, Comunicare CE, 20.11.2012.*
- 19) *A generic method for distribution and transfer of ECTS grades and other norm-referenced grades within student cohorts, Per Warfvinge.*
- 20) *UNESCO education strategy 2014-2021, UNESCO Digital Library.*
- 21) *Denmark, UNESCO Digital Library, 2011.*
- 22) *Finland, UNESCO Digital Library, 2011.*
- 23) *Iceland, UNESCO Digital Library, 2011.*
- 24) *Hungary, UNESCO Digital Library, 2011.*
- 25) *Netherlands, UNESCO Digital Library 2011.*
- 26) *UNESCO Global Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education, 2019.*
- 27) *Legea nr. 87 din 13 aprilie 2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației.*
- 28) *La creation d'une système d'assurance de la qualite pour l'enseignement superieur croate, Davir Currie, Denisa Krbec, James Higgins.*
- 29) *L'instruction basees sur la resolution de la probleme, Eulalia Hernandez Encuentra et Javier Sanchez.*
- 30) *Le Processus de Bologne son impact en Europe et dans le monde, UNESCO Digital Library, 2014.*
- 31) *New perspectives on ECTS Tuning on management, Part_TWO_line3.*
- 32) *Principles of a Pan-European Credit Accumulation Framework: Good Practice Guidelines (<https://unideusto.org/tuningeu/workload-a-ects/178.html>).*
- 33) *Systèmes de notation paneuropéens leçons tirées de systèmes nationaux et de l'ECTS, UNESCO Digital Library, 2005.*
- 34) *Study and Examination Code for Students of Bachelor's and Master's Study Programmes of Silesian University in Opava of 8th August, 2017.*
- 35) *Southern Nazarene University 2019-2020 undergraduate Academic Catalog.*
- 36) *UNESCO Global Convention on the recognition of Qualifications concerning Higher Education, 2019.*
- 37) <http://site.anc.edu.ro/registrul-national-al-calificarilor-din-invatamantul-superior-ncis/>).

- 38) <https://www.shorttermprograms.com/page/academic-credit-systems>.
- 39) https://www.daad.de/medien/eu.daad.de.2016/dokumente/service/veranstaltungen/2017/bologna-prozess-europ%C3%A4ischer-hochschulraum/2.ects_grades_outcomes_daf.pdf.
- 40) <https://www oulu.fi/forstudents/node/34973>.
- 41) http://www.innove.ee/UserFiles/Organisatsioonist/struktuur2015_eng1.pdf).
- 42) http://www.udir.no/Upload/larerplaner/Fastsatte_lareplaner_for_Kunnskapsloftet/5/prinsipper_lk06_Eng.pdf?epslanguage=no.
- 43) http://www.ige.minedu.pt/upload/AEE_2011/AEE_2010_11_Folheto.pdf.
- 44) https://www.stuba.sk/english/ects/ects-information-package.html?page_id=5433.
- 45) <http://www.highereducation.ac.cy/en/educational-system.html>.
- 46) <https://www.euroeducation.net/prof/irco.htm>.
- 47) <http://www.umk.ro/en/metodologia-privind-recunoasterea-perioadelor-de-studii.html>.
- 48) <https://www.cnred.edu.ro/ro/echivalare-studii-superioare-de-master-efectuate-in-strainatate>
- 49) https://www.ucv.ro/pdf/international/informatii_generale/regulament_echiv_per_studii.pdf
- 50) <http://www.steconomieuradea.ro/wp/wp-content/uploads/2012/07/Metodologia-de-echivalare-si-recunoastere-a-perioadelor-de-studii.pdf>
- 51) https://www.utcluj.ro/media/decisions/2013/06/23/metodologie_recunoastere_studii_strainatate.pdf
- 52) <https://www.anmb.ro/ro/files/crid/index.php>

Anexa 1

Metodologia TUNING (traducere și adaptare)

MOTTO: *Modelarea structurii programelor educaționale pe baza diversității și autonomiei*

În cadrul proiectului Tuning, a fost concepută o metodologie pentru a înțelege programele de studii și pentru a le face comparabile. Au fost abordate cinci linii distincte pentru organizarea discuțiilor în domeniile:

1. Competențe generice (educaționale generale).
2. Competențe specifice programului de studii.
3. Rolul ECTS ca sistem de acumulare.
4. Abordarea predării, învățării și evaluării.
5. Rolul îmbunătățirii calității în procesul educațional (accentuarea sistemelor bazate pe cultura internă a calității instituționale).

Fiecare linie a fost dezvoltată conform unui proces predefinit. Punctul de pornire a fost actualizarea informațiilor despre starea de fapt la nivel european. Aceste informații au fost apoi analizate și discutate de echipe de experți din cele nouă domenii legate de subiect. Activitatea acestor echipe, validată de rețelele europene respective, a oferit înțelegere, context și concluzii care pot fi considerate valabile la nivel european. În ansamblu, cele cinci linii de abordare permit universităților să-și „regleze” programele de învățământ fără a-și pierde autonomia și în același timp, pot să le stimuleze capacitatea de a inova.

Modelul TUNING

Proiectul Tuning a dezvoltat un model pentru proiectarea, implementarea și utilizarea programelor de învățământ oferite în cadrul unei instituții sau, în comun, de două sau mai multe instituții. Au fost identificate următoarele etape principale în procesul de proiectare a unui program de studiu, fie un program local, fie un program de licență (internațional) integrat / comun:

1. Îndeplinirea condițiilor de bază:

Pentru toate programele de studii:

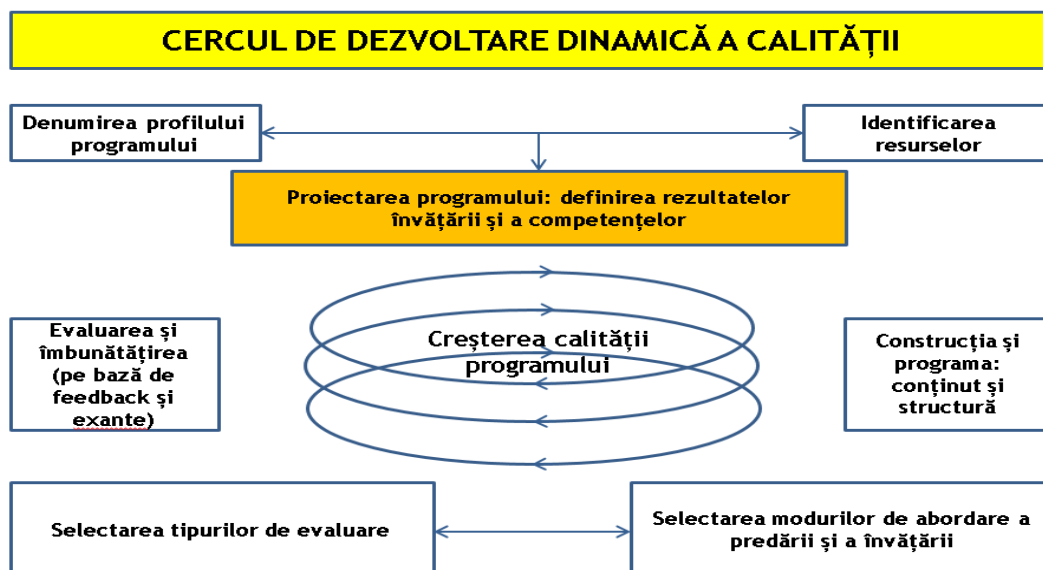
- A fost identificată nevoia socială a programului la nivel regional / național / european? Acest lucru a fost realizat pe baza unei consultări a părților interesate: angajatori, profesioniști și organisme profesionale?
- Programul este suficient de interesant din punct de vedere academic? Au fost identificate puncte comune de referință?

- Există resursele necesare pentru program disponibile în interiorul, sau, dacă este necesar, în afara instituției (partenerului) în cauză?

Pentru programe de licență internaționale oferite de mai multe instituții:

- Există angajament al instituțiilor în cauză? Pe ce bază: un acord (oficial) sau o alianță strategică?
 - Există o garanție suficientă pentru ca programul să fie recunoscut legal în diferite țări?
 - Există un acord cu privire la durata programului care urmează să fie definit în termeni de credite ECTS bazate pe volumul de muncă al studenților?
2. Definirea profilului programului de studii.
 3. Descrierea obiectivelor programului, precum și a rezultatelor învățării (în termeni de cunoștere, înțelegere, aptitudini și abilități) care trebuie atinse.
 4. Identificarea competențelor generice și referitoare la programul de studii, care ar trebui obținute la finalizarea cu succes a acestuia.
 5. Transferarea în programă: conținut (subiecte care trebuie acoperite) și structură (module și credite).
 6. Traducerea în unități și activități educaționale necesare pentru a atinge rezultatele definite ale învățării.
 7. Stabilirea modului de abordare a predării și învățării (tipuri de metode, tehnici și formate), precum și metodele de evaluare (atunci când este necesar, dezvoltarea materialului didactic).
 8. Dezvoltarea unui sistem de evaluare menit să-și îmbunătățească calitatea în mod constant.

Acest model se bazează pe presupunerea că programele pot și ar trebui îmbunătățite pe baza atât a feedback-ului, cât și a analizei *ex ante* luând în considerare evoluțiile societății și ale domeniului educațional. Acest proces este ilustrat de buclele progresive din model prezentat în figura următoare.

ECTS

Una dintre principalele inovații ale proiectului TUNING a fost *stabilirea unei legături între rezultatele învățării, competențe și creditele ECTS* bazate pe volumul de muncă (încărcarea studentului). În cadrul proiectului TUNING I, a fost necesară dezvoltarea unui concept nou pentru ECTS. Acest concept implică schimbarea Sistemului european de transfer de credit într-un sistem european de transfer și acumulare de credite, în care creditele nu mai au o valoare relativă, ci au o valoare absolută și sunt legate de rezultatele învățării. În noul sistem ECTS, acordarea de credite depinde de realizarea completă a rezultatelor de învățare necesare pentru o unitate sau modul. Filozofia, precum și caracteristicile sale sunt reflectate în lucrarea *Structuri educaționale, Rezultate de învățare, Volumul de muncă și Calculul creditelor ECTS*, care au stat la baza noului Ghid pentru utilizatori ECTS publicat de Comisia Europeană în vara anului 2015.

Rezultatele și competențele învățării

Introducerea unui sistem cu două sau trei cicluri face necesară revizuirea tuturor programelor de studiu existente care nu se bazează pe conceptul de cicluri. În practică aceste programe trebuie redefinite, deoarece într-un sistem de cicluri, fiecare ciclu trebuie privit ca o entitate în sine. Primele două cicluri nu trebuie să ofere numai acces la ciclul următor, *ci și la piața forței de muncă*. Aceasta arată relevanța utilizării conceptului de competențe bazate pe rezultatele învățării.

Proiectul TUNING face distincția *între rezultatele învățării și competențe* pentru a distinge rolurile diferite ale celor mai relevanți actori: *personalul didactic și studenții/ cursanții*. *Rezultatele* dorite ale învățării unui proces de învățare sunt

formulate de personalul didactic, de preferință implicând reprezentanții studenților în proces, pe baza contribuțiilor părților interesate interne și externe. Competențele sunt obținute sau dezvoltate în timpul procesului de învățare de către student / cursant.

Cu alte cuvinte:

- Rezultatele învățării sunt afirmații despre ceea ce se așteaptă ca un student să știe, să înțeleagă și / sau să poată demonstra după finalizarea învățării. Ele se pot referi la o unitate sau modul de curs sau la o altă perioadă de studii, de exemplu, un program de prim sau de al doilea ciclu. Rezultatele învățării specifică cerințele pentru *acordarea creditului*.
- Competențele reprezintă o combinație dinamică de cunoștințe, înțelegere, aptitudini și abilități. Încurajarea competențelor este obiectul programelor educaționale. Competențele vor fi formate în diferite unități de curs și evaluate în diferite etape.

Competențele pot fi distinse în cele specifice programului și în cele generice. Deși în proiectul TUNING se recunoaște pe deplin importanța creării și dezvoltării cunoștințelor și abilităților specifice subiectului ca bază pentru programele de studii universitare, a fost subliniat faptul că timpul și atenția ar trebui să fie dedicate și dezvoltării competențelor generice sau abilităților transferabile. Această ultimă componentă devine din ce în ce mai relevantă pentru pregătirea studenților pentru rolul lor viitor în societate în ceea ce privește angajabilitatea și integrarea în societate.

Proiectul TUNING distinge trei tipuri de *competențe generice*:

- *Competențe instrumentale*: abilități cognitive, abilități metodologice, abilități tehnologice și abilități lingvistice;
- *Competențe interpersonale*: abilități individuale precum abilități sociale (interacțiune socială și cooperare);
- *Competențe sistemice*: aptitudini și abilități referitoare la sisteme întregi (combinație de înțelegere, sensibilitate și cunoștințe; dobândirea prealabilă a competențelor instrumentale și interpersonale necesare).

Competențe generice cele mai relevante au diferit ușor între diferitele domenii, pentru majoritatea competențelor a existat o asemănare izbitoare între domenii. În toate domeniile, competențele educaționale tipice au fost identificate ca fiind cele mai importante, precum capacitatea de analiză și sinteză, capacitatea de învățare și rezolvarea problemelor. În special, absolvenții și angajatorii, care s-au dovedit a

fi într-un acord unanim, au arătat că și alte competențe generice au fost considerate ca fiind foarte importante pentru angajabilitate, cum ar fi capacitatea de aplicare a cunoștințelor în practică, capacitatea de a adopta situații noi, preocuparea pentru calitate, abilitățile de gestionare a informațiilor, capacitatea de a lucra autonom, munca în echipă, capacitatea de organizare și planificare, comunicarea orală și scrisă în limba maternă, precum și abilitățile interpersonale. De asemenea, absolvenții și angajatorii au ajuns la concluzia că unele dintre competențele menționate mai sus au fost mai utile și s-au dezvoltat la un nivel mai ridicat decât altele. Aceștia au atras atenția asupra faptului că ar trebui să se acorde mai multă atenție unui număr specific de competențe generice pentru a pregăti studenții mai bine pentru viitorul lor loc de muncă.

Competențele specifice domeniului de studii au fost deja identificate pentru nouă domenii de studii, de ex. Administrarea afacerilor, chimie, științe ale educației, studii europene, istorie, geologie (științele pământului), matematică, asistență medicală și fizică

În proiectul TUNING, competențele sunt descrise ca **puncte de referință** pentru proiectarea și evaluarea programei, nu ca o încorsetare. Ele permit flexibilitatea și autonomia în construcția programelor. În același timp, ele furnizează un **limbaj comun** pentru descrierea a ceea ce urmăresc programele de învățământ.

Utilizarea rezultatelor învățării permite mult mai multă flexibilitate decât este cazul în programele de studiu concepute în mod tradițional, deoarece acestea arată că diferite căi pot duce la rezultate comparabile; rezultate care pot fi mult mai ușor recunoscute ca făcând parte dintr-un alt program sau ca bază pentru intrarea în ciclul următor. Utilizarea lor respectă pe deplin autonomia altor instituții, precum și a altor culturi educaționale. Prin urmare, această abordare permite diversitatea, nu numai într-un cadru global, european, național sau instituțional, ci și în contextul unui program unic.

Centrarea pe student

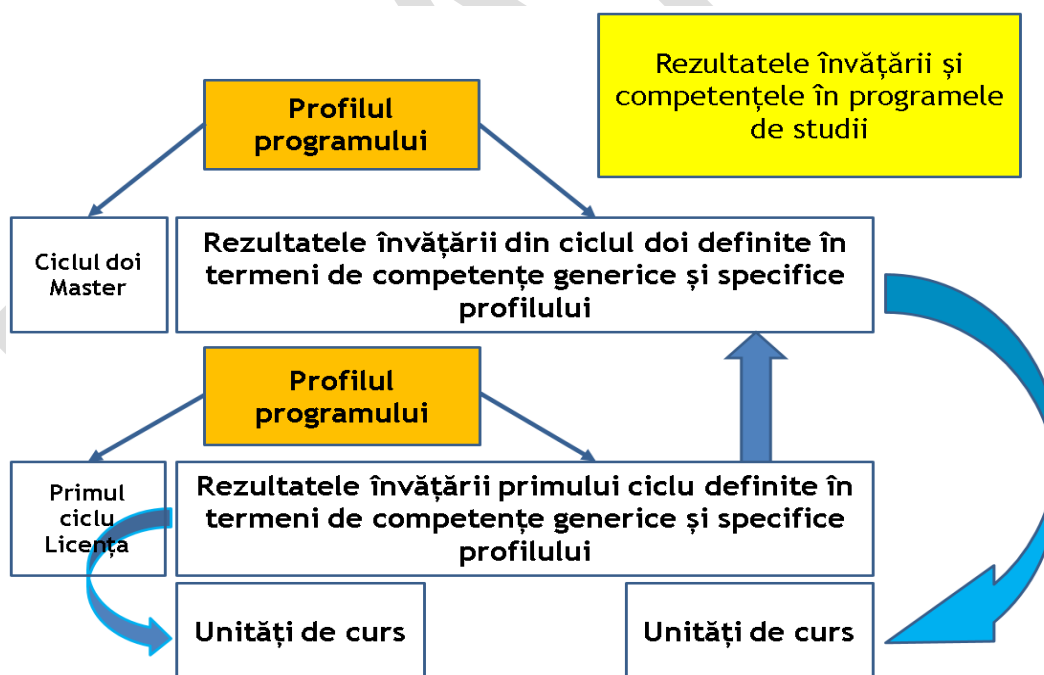
Utilizarea rezultatelor învățării și a competențelor este necesară pentru ca programele de studiu și unitățile de curs sau modulele acestora să fie centrate pe studenți / orientate către rezultate. Această abordare impune ca abilitățile și cunoștințele cheie pe care un student trebuie să le obțină în timpul procesului de învățare să determine conținutul programului de studiu.

Rezultatele învățării și competențele se concentrează pe cerințele disciplinei și ale societății în ceea ce privește pregătirea pentru integrarea în societate și angajabilitate. Totuși astăzi, multe programe de studiu sunt centrate pe profesor, ceea ce înseamnă, în practică, că sunt orientate către inputuri. Adesea reflectă o

combinație între domeniile de interes și expertiza cadrelor didactice. De fapt, acest lucru duce la programe de unități destul de libere, care ar putea să nu fie suficient de echilibrate și eficiente. Proiectul TUNING subliniază necesitatea recunoașterii depline a importanței utilizării maxime a expertizei disponibile a personalului didactic.

Într-un program de studiu bazat pe rezultate, accentul principal este pe **profilul de calificare**. Acest profil este determinat de personalul academic și avizat de autoritățile responsabile. Profilul ar trebui să se bazeze pe o nevoie identificată și recunoscută de către societate, respectiv părțile interesate interne, adică societatea academică, precum și părțile interesate externe precum angajatorii (organizațiile), absolvenții și organizațiile profesionale. Toți își au locul în a decide ce competențe, generice și specifice profilului, trebuie să fie accentuate și în ce măsură. Într-un sistem de cicluri, fiecare componentă ar trebui să aibă propriul set de rezultate ale învățării formulate în termeni de competențe.

Aceasta poate fi vizualizată folosind următoarea schemă:

Așa cum am menționat anterior, rezultatele învățării sunt formulate atât la nivel de program, cât și la nivelul unităților sau modulelor individuale de curs

Rezultatele învățării și competențele în programele de studii

EXEMPLU

Unități de curs/ Rezultatele învățării	COMPETENȚE								
	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Unitatea 1	X				X				
Unitatea 2		X		X			X		
Unitatea 3	X					X		X	
Unitatea 4		X	X						X

X = Această competență este dezvoltată și evaluată și este menționată în rezultatele învățării din această unitate de curs

Deși pot exista competențe care pot fi însușite implicit într-un program, doar competențele care pot fi evaluate efectiv ar trebui menționate în mod explicit. Schema de mai sus arată o abordare posibilă pentru împărțirea competențelor între unitățile sau modulele de curs.

Unul dintre obiectivele principale ale procesului de la Bologna este de a face programele de studii și perioadele de învățare comparabile și cât mai compatibile. Acest obiectiv este puternic promovat prin utilizarea conceptului de niveluri, rezultate ale învățării, competențe și credite ECTS. O altă modalitate de promovare a acestui obiectiv este de a construi programele de studiu pe unități de dimensiuni egale. Modularizarea programelor educaționale va promova transparența și va facilita mobilitatea și recunoașterea. Astfel programele vor fi mai ușor de studiat, oferind și un instrument în echilibrarea volumului de muncă a studenților.

Nivelurile

Utilizarea ciclurilor include automat introducerea conceptului de niveluri. Se poate face o distincție între nivelurile pentru un ciclu și nivelurile dintr-un ciclu. Indicatorii de nivel care pot fi folosiți se numesc **descriptori de nivel**. Ca parte a procesului de la Bologna, un grup de experți, așa-numita inițiativă comună a calității, a dezvoltat seturi de descriptori generali pentru fiecare ciclu, care sunt numiți **descriptorii Dublin**. Acești descriptori ai ciclului au fost aprobați de miniștrii educației europene ca parte a raportului *Un cadru pentru calificările Spațiului european de*

învățământ superior. Abordările Tuning și JQF sunt pe deplin compatibile și complementare.

Deoarece descriptorii de ciclu în practică sunt descriptori de nivel care identifică nivelul unui ciclu, Tuning a sugerat denumirea acestor descriptori ca **descriptori de nivel de ciclu**, pentru a-i distinge de descriptorii intermediari sau sub-nivel. Tuning a produs descriptori de nivel de ciclu la nivelul programului pentru primul și al doilea ciclu pentru fiecare dintre domeniile incluse în proiect. De asemenea, a dezbătut posibilitatea dezvoltării descriptorilor sub-nivel, dar nu a ajuns încă la o concluzie finală. Se poate imagina, de exemplu, că în *programele de prim ciclu* universitare se pot distinge următoarele niveluri: **de bază sau fundamentale, intermediare și avansate**. Pentru un *program de al doilea ciclu*, se poate face o distincție între sub-nivelurile: **avansat și specializare**.

Anexa 2

Volumul de muncă al studenților, metode de predare și rezultatele învățării în viziunea proiectului TUNING (traducere și adaptare)

Necesitatea

În timp ce multe țări din Europa pregătesc implementarea unui sistem cu două cicluri în conformitate cu procesul de la Bologna, devine din ce în ce mai clar că este necesară furnizarea unor puncte de referință simple în ceea ce privește volumul de muncă al studenților. Problema volumului de muncă este legată de introducerea sistemului de credite ECTS, atât ca sistem de transfer, cât și ca sistem de acumulare. ECTS este unul dintre instrumentele pentru promovarea comparabilității și compatibilității în învățământul superior european. Necesitatea de a avea puncte de referință clare, în acord rezultă și din cererea de transparență și corectitudine pentru studenți.

Principii ECTS

Sistemul european de credite de transfer și acumulare, ECTS, este un sistem centrat pe student bazat pe volumul de muncă al studenților necesar pentru atingerea obiectivelor unui program, obiective specificate în ceea ce privește rezultatele învățării și competențele care trebuie obținute.

ECTS se bazează pe o serie de principii:

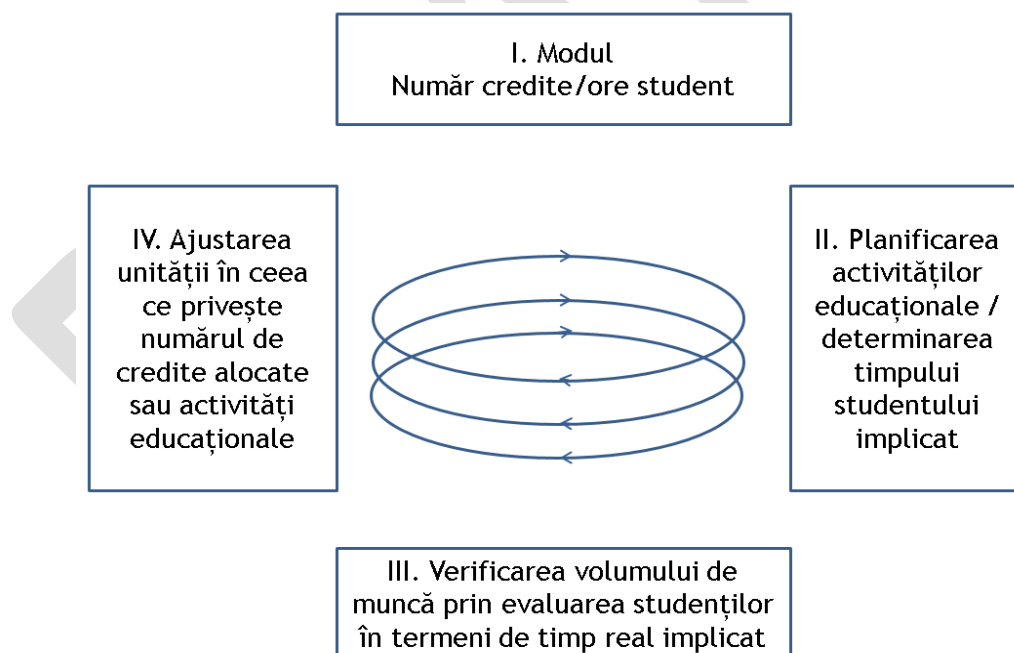
- 60 de credite măsoară volumul de muncă al unui student cu frecvență la zi pe parcursul unui an universitar. Volumul de lucru al studenților unui program de studiu cu frecvență la zi în Europa se ridică, în majoritatea cazurilor, la aproximativ 1500-1800 de ore pe an, iar în aceste cazuri, un credit reprezintă aproximativ 25-30 de ore de lucru.
- Creditele ECTS pot fi obținute numai după finalizarea cu succes a lucrărilor necesare și evaluarea adecvată a rezultatelor învățării obținute. Rezultatele învățării sunt seturi de competențe, care exprimă ceea ce studentul va cunoaște, înțelege sau va putea face după finalizarea unui proces de învățare, lung sau scurt.
- Volumul de muncă al studenților în ECTS constă în timpul necesar pentru finalizarea tuturor activităților de învățare planificate, cum ar fi participarea la prelegeri, seminarii, studiu independent și privat, practică, pregătirea proiectelor, examene ș.a.
- Creditele sunt alocate tuturor componentelor educaționale ale unui program de studiu (cum ar fi module, cursuri, practică, lucrări de disertație, etc.) și reflectă cantitatea de muncă pe care fiecare componentă o necesită pentru a atinge obiectivele specifice sau rezultatele învățării în raport cu cantitatea totală de muncă necesară pentru a finaliza cu succes un an complet de studiu. Proiectul *Tuning Structures Educational in Europe*, care se concentrează pe rezultatele

Învățării și competențele educaționale generale (generice) și competențele legate de subiect, a arătat că abordările de predare, învățare și evaluare au un impact asupra volumului de muncă necesar pentru a obține rezultatele de învățare dorite și, în consecință, la alocarea creditului. Volumul de muncă, metodele de predare și rezultatele învățării sunt clar legate între ele. Cu toate acestea, există și alte elemente relevante. În realizarea rezultatelor dorite de învățare un rol important joacă un număr mare de factori interrelaționați. Trebuie luată în considerare diversitatea tradițiilor, precum și proiectarea și contextul programei, coerența programei, organizarea predării, capacitatea și diligența studentului. Cu alte cuvinte, timpul necesar pentru obținerea acelorași rezultate de învățare poate varia în funcție de context.

O abordare pentru determinarea volumului de muncă al studenților în programele de învățământ superior.

Atunci când decideți volumul de muncă al studentului, sunt relevante următoarele elemente:

- Studentul are un timp limitat în funcție de programul pe care îl are.

- Responsabilitatea generală pentru proiectarea unui program de studii și numărul de credite alocate cursurilor revine departamentului și colectivului de specialitate, respectiv responsabilului ECTS pe department/facultate și Consiliului Facultății.

Este esențial ca profesorul să fie conștient de rezultatele specifice de învățare care trebuie atinse și de competențele care trebuie obținute.

- Profesorul ar trebui să reflecte asupra activităților educaționale metode mai relevante pentru a atinge rezultatele învățării din modulul / unitatea de curs.
- Profesorul trebuie să aibă o noțiune a timpului mediu de lucru al studenților necesar pentru fiecare dintre activitățile selectate pentru modulul / unitatea de curs.
- Studentul are un rol esențial în procesul de monitorizare pentru a determina dacă volumul de muncă estimat al studenților este realist, deși monitorizarea este, de asemenea, responsabilitatea personalului didactic.

Patru etape

Pentru a realiza obiectivul general, și anume dezvoltarea unei abordări care conduce la o considerare cu adevărat valabilă a volumului de muncă al unui student, este recomandată implementarea următoarelor patru etape.

I. Introducerea modulelor / unităților de curs

Trebuie să se aleagă între utilizarea unui sistem nemodularizat sau modularizat. Într-un sistem nemodularizat, fiecare unitate de curs poate avea un număr diferit de credite, deși creditele totale pentru fiecare an universitar vor fi în continuare de 60. Într-un sistem modularizat unitățile / modulele de curs au un număr fix de credite, de exemplu, 5 credite, sau un multiplu al acestui număr. Utilizarea unui sistem modularizat într-o instituție facilitează utilizarea acelorași module de către studenții înscriși în programe diferite.

II. Estimarea volumului de muncă al studenților

Volumul de muncă al unui modul / unitate de curs se bazează pe cantitatea totală de activități de învățare pe care un student trebuie să le finalizeze pentru a atinge rezultatele de învățare prevăzute. Se măsoară în timp (în ore de lucru) de exemplu, un modul de 5 credite solicită aproximativ 125-150 de ore de muncă ale unui student tipic.

Activitățile educaționale pot fi definite luând în considerare următoarele aspecte:

- *Moduri de instruire (tipuri de activități de predare și învățare):* curs, seminar, seminar de cercetare, curs de exercițiu, practică, lucru de laborator, studiu personal ghidat, tutorial, studii independente, stagiu, plasament sau „stagii”, lucru pe teren, lucru în proiect, etc.
- *tipuri de activități de învățare:* participarea la prelegeri, efectuarea de sarcini specifice, exersarea abilităților tehnice sau de laborator, redactarea lucrărilor, studiu independent și privat, citirea cărților și lucrărilor, învățarea modalității de a da critici constructive asupra muncii altora, prezidarea ședințelor etc.

- *tipuri de evaluare*: examen oral, examen scris, prezentare orală, test, lucrări / eseu, portofoliu, raport despre un stagiu de practică, raport de lucru pe teren, evaluare continuă, teză / disertație finală etc.

Profesorii estimează timpul necesar pentru finalizarea activităților prevăzute pentru fiecare unitate / modul de curs. Volumul de muncă exprimat în timp trebuie să corespundă cu numărul de credite:

1. Modul (număr de credite / ore de student).
2. Planificarea activităților educaționale / determinarea timpului studenților implicați.
3. Verificarea volumului de muncă prin evaluările studenților implicați în termeni de timp real.
4. Ajustarea unității fie în ceea ce privește numărul de credite alocate, fie a activităților educaționale disponibile pentru unitatea de curs. Profesorii trebuie să dezvolte strategii adecvate pentru a utiliza timpul disponibil cel mai bine.

III. Verificarea volumului de muncă estimat prin evaluările studenților Există diferite metode pentru a verifica dacă volumul de muncă estimat al studenților este corect. Cea mai frecventă metodă este utilizarea chestionarelor care trebuie completate de către studenți, fie în timpul procesului de învățare, fie după finalizarea cursului.

IV. Ajustarea volumului de muncă și / sau a activităților educaționale. Rezultatul procesului de monitorizare sau actualizarea conținutului cursului poate duce la o ajustare a volumului de muncă și / sau a tipului de activități educaționale ale unității / modului de curs. Într-un model modularizat va fi necesară ajustarea cantității de material de învățare și / sau a tipurilor de activități de predare, învățare și evaluare, deoarece numărul de credite (de exemplu, în exemplul nostru, 5 sau un multiplu de 5) este fix. Într-un model nemodular, numărul de credite poate fi modificat, dar acest lucru va avea, desigur, un efect asupra altor unități, deoarece numărul total de credite al programului de studiu este fixat (de exemplu, 30 pe semestru, 60 pe an etc.). O ajustare a volumului de muncă și / sau a activităților este oricum necesară atunci când procesul de monitorizare relevă că volumul de muncă estimat al studenților nu corespunde volumului real de muncă.

Notă explicativă privind utilizarea modelului Tuning în practică.

Abordarea se bazează pe corelarea mai multor elemente decisive:

- profilul licenței care indică locul modului în programul de studii general, precum și competențele care trebuie dezvoltate în modul.
- grupul țintă, nivelul modului și orice cerințe de intrare existente.
- rezultatele învățării formulate pentru modul.

- activitățile educaționale care se potrivesc cel mai bine rezultatelor de învățare care trebuie obținute.
- tipurile de evaluare care sunt considerate cele mai potrivite rezultatelor învățării.
- timpul mediu de lucru (în ore), bazat pe volumul de muncă al studenților, necesar pentru a efectua activitățile educaționale necesare pentru atingerea rezultatelor învățării.

Proiectul oferă *două modalități* care pot fi de ajutor în luarea deciziilor și ajustarea volumului de muncă al studenților. *Prima modalitate* este ca profesorul să planifice modulul educațional și să estimeze orele de lucru ale studenților implicați. *A doua modalitate* este ca studentul să indice cantitatea reală de timp petrecută în modul, oferind astfel posibilitatea de a verifica dacă volumul de muncă estimat corespunde realității. Studenților li se oferă formularul completat de către profesor, unde doar volumul de muncă estimate este afișat. Prin utilizarea acestor forme, atât profesorii cât și studenții sunt conștienți de rezultatele învățării, relația lor cu competențele dezvoltate și timpul mediu al studentului implicat pentru fiecare dintre sarcini.

Anexa 3

REGLEMENTĂRI PENTRU CERTIFICAREA CREDITELOR ECTS

(Education Quality Accreditation Commission)

Certificarea pentru emiterea de credite ECTS este exclusivă pentru instituțiile de învățământ europene.

1. Certificarea pentru utilizarea creditelor ECTS

Comisia de acreditare a calității educației poate certifica calificarea unei instituții pentru a emite credite ECTS pentru orice curs, curs de formare sau program de studiu. Pentru a obține această calificare de utilizare a creditelor ECTS, instituția trebuie să demonstreze că rezultatele învățării sunt corespunzătoare și orele de studiu pentru un curs, curs de formare sau program de studiu au fost îndeplinite.

2. Procesul de certificare pentru utilizarea creditelor ECTS

Orice instituție de învățământ care dorește să emită credite ECTS trebuie să demonstreze prin cererea de acreditare (Raport de autoevaluare) că sunt îndeplinite mai multe dintre standardele stabilite de Comisia de acreditare a calității educației. Pentru a solicita certificarea de calificare pentru emiterea de credite ECTS, școala sau instituția trebuie să:

- Descărcați și completați cererea de acreditare EQAC (Raport de autoevaluare).
- Contactați secretarul EQAC pentru a asigura eligibilitatea pentru această certificare.
- Plata taxei de validare de 900 Euro. Nu există rambursări ale acestei taxe.

EQAC va aplica aceleași proceduri descrise în procesul de acreditare educațională, cu anumite limitări și adaptări rezultate din orientările din Spațiul European de Învățământ Superior privind creditele ECTS. Odată ce cererea este primită, EQAC va ghida instituția de învățământ să adapteze și să îndeplinească liniile directoare ale Spațiului European de Învățământ Superior pentru a emite credite ECTS. **Standardele de acreditare sunt 26:**

În continuare sunt prezentate în versiunea originală standardele EQAC și conținutul lor pentru specialiștii și experții din universități.

A. Accreditation of administrative responsibility

ADMINISTRATIVE RESPONSIBILITY ACCREDITATION

The accreditation of administrative responsibility refers to results associated with the legal status, facilities, financial stability and staff of the institution as well as its commitment to ethical values and continuous improvement. The applicant higher education institution must demonstrate its administrative capacity, stability and responsibility.

The following set of standards will guide the institution to achieve the desired administrative responsibility.

A1. Identification.

The educational institution identifies its legal name, foundation date, missions statement, the type of education offered (traditional education, adult education, distance learning, part-time residential learning, professional training, etc...), current number of students enrolled and current number of graduates.

A2. Legal authorization.

The educational institution is legally authorized to conduct its educational activities according to the laws and procedures of the corresponding country, state and/or province.

The Education Quality Accreditation Commission requires that the educational institution provides proof of its legal status. Copies of the certificate of incorporation, articles of the institution, letters of authorization from governmental bodies or any other relevant documents attaining to its legal status may be used as a proof. If applicable the educational institution should also explain in a brief report what are the specific legal requirements and policy of its country of origin such as the laws, norms and/or government departments involved.

A3. Accreditation, recognition and references.

The educational institution must describe any third party references that attain to its education quality such memberships in relevant professional bodies, accreditation, recognition, organizational approvals from third parties, quality assurance certifications.

Proof of these references must be provided in the form of a copy of the corresponding letter or certificate or with an active verifiable Internet link to the organization.

A4. Facilities.

The physical situation, transportation and facilities provided at the center are suitable for its users and for the activities conducted by the educational institution. Facilities are open to users at clearly specified and appropriate times which take into account any special needs of its users. User have convenient and accessible communication with the staff. There is a manager who has overall responsibility for running the center daily.

The Education Quality Accreditation Commission requires that the educational institution provides a brief description of its situation, transportation and facilities, as well as working hours, study timetables, yearly schedules and the name of the staff manager.

A5. Financial stability.

The educational institution is financially responsible and can meet its obligations to learners. It should have a corporate and financial plan for its future development. Where the educational activity is embedded in a larger body, this plan may be for the body as a whole.

The Education Quality Accreditation Commission suggests that it should also have adequate insurance to cover its liabilities and responsibilities to learners and third

parties, and appropriate contingency and recovery plans. The EQAC recommends that the educational institution provides a financial & business plan detailing business and professional development for the past three years as well as the planning of the following 3 years.

A6. Qualified staff.

All staff are suitable for the positions they hold, and possess appropriate qualifications and experience. Steps are taken to ensure such qualifications and experience. Learners are supported by suitably qualified staff at all times the educational institution is open.

The Education Quality Accreditation Commission requires an organizational chart displaying the names, positions and duties of the educational institution staff and the education qualifications and professional experience of all staff working at the educational institution at managerial level.

A7. Educational values & ethics.

The educational institution demonstrates a high commitment to educational values. This should be evident in any corporate, strategic or marketing objectives the educational institution adopts. Its actions should at all times be compatible with those educational values. The educational institution should also be committed to the continuous professional development of its staff and teachers, and adopts widely accepted norms of good business and employment practice. Copyright of student work should always belong to the students, and subsequently it can not be used without their written permission.

The Education Quality Accreditation Commission suggest that the educational institution has a clear, fair and effective procedure for dealing with complaints and refunds, and that has control over the use and storage of data, student records and copyrights. The educational institution does not discriminate, directly or indirectly, sex, race, color, nationality, ethnic origin, or religious or political belief.

A8. Permanent quality control.

The educational institution notifies and encourages its students and graduates to contact the EQAC and communicate their satisfaction, complains or suggestions about their learning experience. All comments will be used for the permanent improvement of the accredited institution and to monitor that the EQAC policies are respected.

The Education Quality Accreditation Commission suggests that all students and applicants from the accredited institution should know that they are welcome to contact EQAC at any time, to provide a report on their satisfaction or complains.

A9. Continuous improvement.

This standard speaks to the awareness of needed improvement which is a direct result of the self-study process. There is no one preferred method of addressing this standard. Rather, the "planning for change and scrutiny for improvement" will often emerge from the internal evaluative mechanisms during the accreditation process in the context of the educational institution itself.

The Education Quality Accreditation Commission encourages purposeful change and improvement through the self-study process conducted by the higher education institution. The EQAC also suggests that the educational institution routinely maintain effective checks and control to foster continuing public confidence and improvement.

B. Accreditation of Institutional Integrity

INSTITUTIONAL INTEGRITY ACCREDITATION

The accreditation of institutional integrity refers to results associated with information and admission, fees and overall administration of the institution processes and services. The applicant higher education institution must demonstrate the means and procedures that assure its institutional integrity.

The following set of standards will guide the institution to achieve the desired institutional integrity.

B1. Information & Veracity.

Prior to enrollment on a particular course, the prospective student is made properly aware of all terms and conditions relevant to that course, either in the prospectus or similar material, by correspondence, or in discussion with the educational institution.

Fees clearly state what services are covered by those fees; what additional payments, if any, may be necessary to achieve the course outcome; what period those fees are valid for; payment plans; the circumstances under which full or partial refunds, or transfers to other courses, are possible; and any other policies that may affect the course fees.

No advertising and promotional material gives a false, misleading, or exaggerated impression of the educational institution, its personnel, its provision, or the outcomes of that provision.

The EQAC suggests that, when applicable, these should normally include:

- The institution legal status and any relevant data attaining to its legal status.
- The institution mission statement.
- The type of education offered.
- Relevant memberships, accreditations, recognitions or references.
- The course total hours of study and its estimated duration.
- The course tuition fee and schedule of payment.
- Refund policy.
- Description of any additional costs not included in the tuition fee.
- Admission requirements.
- Any limits imposed for course completion.
- Learning, tutorial and material support requirements for satisfactory completion of the course.
- The availability of this resources.
- The timetable for their provision and how they are linked to the schedule of payment of fees.
- The course objective and expected learning outcomes;
- The course level of recognition, professional and/or licensing status.

The Education Quality Accreditation Commission suggests that all publicity material clearly identifies the educational institution, explains the education or training on offer and avoids any impression that employment is on offer or somehow guaranteed.

The Education Quality Accreditation Commission requires samples of every prospectus, brochure, advertising and promotion material, recruitment related letters and written evidence of any information affecting the prospective student attached to the self-study report of any educational institution applying for accreditation.

B2. Admission Procedures.

Potential students are handled promptly and sympathetically by a person competent to do so. Staff or agents engaged in promotion are fully briefed in and adhere to the admissions policy of the educational institution. The educational institution takes full responsibility for the actions, statements, and conduct of its sales personnel.

The students are made aware of their responsibility to assess their own needs and capabilities before embarking upon a course, and are offered an opportunity to discuss these matters with the educational institution prior to enrollment.

The Education Quality Accreditation Commission suggests verification of the following issues prior to enrollment:

- *Whether the applicant's objectives can be realized through that course.*
- *Whether the course is suitable for the applicant's level of competence.*
- *Any special needs of the applicant.*

B3. Legal contract.

There is a learning agreement, which may be legally enforceable, between the educational institution and the student.

The Education Quality Accreditation Commission suggests that such contract should specify:

- *The nature and scope of the course.*
- *The services to which the educational institution is committed.*
- *Any disclaimers which protect the educational institution.*
- *The rights, obligations and commitments expected of the learner.*
- *The financial agreement between the learner and the institution.*

B4. Assistance.

The educational institution provides the student with all the guidance and channels of communication necessary in order to improve service, student performance and academic success. The learning experience should never become impersonal and detached. Students have adequate and clear procedures available to handle any questions, problems or suggestion. Difficulties between particular individuals, should they arise, should not impede the learning process.

B5. Post-Graduate Service.

The educational institution keeps students records for a minimum of 5 years and will provide graduates with duplicates of diplomas, transcripts, certificates or other pertinent documents upon request. Student records are sufficient, accurately maintained and up to date. Records should include at least, amongst other information, details of all payments received and/or refunds made, details of any special agreements on learning outcomes between the educational institution and the student, and information on student progress such as records of all assignments and examinations results. Records should be maintained in a secure place.

The Education Quality Accreditation Commission requires a through description of how each of the above set of standards is accomplished. Sample of letters or documents, and any written evidence related to the above procedures may be

attached to the self-study report of any educational institution applying for accreditation.

C. Accreditation of Academic Quality

ACADEMIC QUALITY ACCREDITATION

The accreditation of academic quality refers to results associated with teaching, learning, and service. The applicant higher education institution must explain the means and procedures that advance academic quality. It must demonstrate how those procedures emphasize student achievement and high expectations of teaching and learning, research, and service; and that those procedures are developed within the framework of institutional mission.

The following set of standards will guide the institution to achieve the desired academic quality results.

C1. Courses / Programs description.

Total number and description of all courses / programs offered.

C2. Hours of study.

How many hours of study on completion of each course and how they are earned (class attendance, homework, independent study, project, challenge exam, transfer, tutorial, on-line, credit for prior knowledge, or any other means).

C3. Course objectives or expected learning outcomes.

A brief and clear statement of what the student can expect to achieve on successful completion of each course.

The Education Quality Accreditation Commission suggests that despite course objectives may vary from learner to learner, they should be, in all cases, made clear to potential students prior to enrollment. Explaining course objectives may be specified in terms of the development of specific skills, vocational or professional competence, the preparation for internally- or externally-assessed qualifications, the provision of job-related training, the imparting of information, or personal growth. In any case, the majority of the programs offered should lead to grant higher education degrees, assuring academic quality, achievement and student success.

The Education Quality Accreditation Commission requires a list of all the courses or programs offered that must include the course name, description, total hours of study per course, any equivalent credits or academic units (if applicable), and any degree or qualification earned upon completion. A sample of the course objectives or expected learning outcomes for one course should also be attached to the self-study report of the educational institution applying for accreditation.

C4. Course contents & materials.

Course contents and material are sufficient to achieve the course's stated objectives in whatever media and by whatever method provided. The reading, listening or viewing level of course materials is appropriate to its intended students. The course contents and material are structured to facilitate effective learning and real acquisition of skills.

The Education Quality Accreditation Commission suggests that good quality study material should include: an appropriate and well-managed presentation; subdivision into appropriate units, lessons or modules; a sequential exposition, with new material building on previous material; the use of a variety of approaches, including summaries, visual material, and illustrative examples as appropriate, to illuminate particular concepts and the inclusion of clear instructions to guide the learner through the material.

The Education Quality Accreditation Commission requires a minimum of one full and detailed sample of course contents, organization and study material attached to the self-study report of any educational institution applying for accreditation.

C5. Course delivery & availability.

The provision of study materials to learners is prompt and timely and guidance on study skills is also provided. If a significant element of the provision is technology-based, the educational institution ensures that the learner understands the system requirements. If materials other than those supplied by the educational institution are required, clear information as to where to obtain those materials is given, and their probable cost.

C6. Course update.

Course contents and materials are reviewed within specified time periods to ensure they remain available, effective and up-to-date.

C7. Teaching methodology.

The higher learning institution must provide a through description of the methodology or teaching style, such as class attendance, distance learning, part-time seminars, TV/Broadcasting, etc... Applicant institutions are encouraged to describe other pedagogical initiatives and activities that advance academic quality.

C8. Tutorial or guidance.

Teachers or tutorial support of sufficient quality is available to all students. Where this is not the case, the course material is capable of achieving its stated objectives without such support.

C9. Teachers proficiency.

Teachers are qualified in their areas of expertise. They have a sound understanding and up-to-date knowledge of their subject; they know how learners learn; they help and motivate their students and communicate enthusiasm for the subject. They also make effective use of feedback from students to enhance their own performance as teachers.

C10. Assessment & Evaluation.

Student progress is assessed on a regular, ongoing basis, and learners are provided with prompt and helpful comments on their progress in relation to learning expectations and goals. Appropriate schedules for the submission and return of assignments and examinations are adopted. Care is taken to support and encourage learners who submit unsatisfactory work or examinations; learning support is only withdrawn after all reasonable efforts have been made to overcome their problems.

The Education Quality Accreditation Commission requires a description of the evaluation methodology and a list of teachers displaying the names, area of expertise, courses, major or department they are responsible for and their level of involvement (part-time or full time). Copies of the Curriculum Vitae or Resume of all teachers or tutors directly involved in the learning process must also be enclosed. Curriculum Vitae should show personal biodata, education and professional experience.

C11. Certificate or diploma.

Any certificate or diploma offered by the higher education institution on completion of a course clearly indicates:

- Name of the awarding body.
- Nature of the achievement recognised (degree, professional recognition...).
- Name of the student.
- Date of completion of the course.
- Representative signature and/or seal of the awarding body.

C12. Transcript or equivalent.

On completion of a course, the higher learning institution must also produce a transcript or document containing, at least, information about:

- Total number of hours of study earned.
- Grades or assessed qualification achieved.
- Name of the awarding body.
- Name and birth date of the student.
- Name and date of completion of the course or subjects.
- Representative signature and/or seal of the awarding body.

This information does not need to be on a separate document. It may also show on the certificate or diploma.

The Education Quality Accreditation Commission suggests that any transcript should be produced bearing in mind that it must be clearly understood by other educational institutions, companies and people. It should contain complete information about the grading system used by the higher learning institution; the hours of study/credits ratio (per example: 10 hours of study equal 1 credit, academic unit or point); full biodata about the student; detailed information about the course contents or subjects; and the higher learning institution's contact address, phone or e-mail.

The Education Quality Accreditation Commission requires a minimum of one sample of the certificate or diploma, and the transcript attached to the self-study report of any educational institution applying for accreditation.

Anexa 4

Conținutul recomandat pentru Pachetul Informativ / Catalogul Cursurilor

Este organizat pe 3 capitole:

1. Informații despre instituția de învățământ superior.
2. Informații despre programele de calificare/ studii de licență.
3. Informații pentru studenți.

Notă : Capitolul 2 se poate organiza pe facultăți cu trimitere din domeniul principal al instituției de învățământ superior.

Capitolul 1: Informații despre instituție

- Denumirea și adresa.
- Calendarul academic.
- Autoritățile academice.
- Descrierea generală a instituției (inclusiv tipul și statutul).
- Lista programelor de calificare oferite.
- Procedurile de admitere/ înregistrare.
- Principalele regulamente universitare (în special, procedurile de recunoaștere).
- Coordonatorul ECTS al instituției.

Capitolul 2: Informații despre programele de calificare/ studii de licență

A. Descrierea generală

- Calificarea obținută.
- Cerințe de admitere.
- Obiective educaționale și profesionale.
- Acces la studii postuniversitare.
- Descrierea structurii programului prin credite (60 pe an) și cursuri.
- Evaluarea finală (dacă există).

- Examinarea și regulamentul de evaluare.
- Coordonatorul ECTS al facultății (prodecan).

B. Descrierea cursurilor individuale (Fișa disciplinei).

- Titlul cursului.
- Codul cursului.
- Tipul cursului.
- Nivelul cursului.
- Anul de studii.
- Semestrul/ trimestrul.
- Numărul de credite.
- Numele titularului de curs.
- Obiectivele cursului (exprimate în termeni de rezultate ale învățării și competențe).
- Condițiile de bază.
- Conținutul cursului.
- Lectura recomandată.
- Metodele de predare.
- Metodele de evaluare.
- Limba de instruire.

Capitolul 3. Informații generale pentru studenți

- Costurile de trai.
- Posibilități de cazare.
- Hrană.
- Facilități medicale.
- Facilități pentru studenții cu necesități speciale.
- Asigurare.
- Suport financiar pentru studenți.

- Serviciu personal studenți.
- Facilități de studii.
- Programe internaționale.
- Informații practice pentru studenții aflați în mobilitate.
- Cursuri de studiere a limbii române.
- Consultații.
- Facilități sportive.
- Activități extracurriculare și de divertisment.
- Asociații studențești din universitate/facultate.
- Alumni.

Elaborat în cadrul proiectului
*„Creșterea capacității administrative a ANC și MMJS prin sistematizare și
simplificare legislativă în domeniul calificărilor” Cod MySMIS: 129872*

Autori:

Corina Botez - specialist calificări ANC,
Prof.univ. Tiberiu Dobrescu - coordonator
Alexandra Dorin - specialist calificări ANC,
Constantin Enăchioiu - expert,
Cristina Iliescu - expert,
Virgil Ion - specialist calificări ANC,
Prof.univ.dr.ing. Cristina Mohora - expert,
Prof.univ.dr.ing. Nicolae Postăvaru - responsabil calitate,
Ramona Silvestru - specialist calificări ANC,
Maria Ștefan - specialist calificări ANC.